

OCT 3 1919

"SANDARA"

Leidžia kas ketvergas
Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara.

PRENUMERATA METAMS:

Suvienuose Valstijose \$2.00
Kitose viešpatystėse \$2.50

"SANDARA,"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Organas

"SANDARA"

Published Every Thursday
By the Lithuanian National League
of America.YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$2.00
To Foreign Countries \$2.50

"SANDARA,"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 39 Tel. South Boston 52015.

South Boston, Mass., Rugsejo (Sept.) 25 d. 1919 m.

Metai VI.

Lietuvos Kova Už Laisvę.

Nudžianga lietuvis išėivis, kuomet svetimtaučių spaudoje pamato teisingas žinias apie Lietuvą, kuomet pamato, kad Lietuvos liaudis taip pasišventusiai kovoją už savo šalies laisvę, jogei pasišventimū jie savo tėvynei tą ilgai lauktą laisvę užtikrina.

Jau "Sandaroje" buvome rašę apie Pabaltijos tautų uniją ir apie daugybę kitų svarbių Lietuvos žmonių žygių prie savo šalies apgynimo nuo žiaurių užpuolikių, atsiunčiamų iš Varšavos, Berolino ir Maskvos. Šiandien visų Lietuvos piliečių doma atkreipta į Steigiamąjį Seimą. Jau išdirbta Steigiamojo Seimo konstitucija, susidedanti iš 46 paragrafų ir pastebėjimų, kur išdėstyta visa St. Seimo tvarka, Lietuvos piliečių teisės ir pareigos linkui St. Seimo. Seimas įvyks šį rudenį.

Lietuvos valstiečiai yra pasiryžę su čalgėmis ir kirviais išvyti iš Lietuvos visus neprašytus "globėjus", o turėt atstovus St. Seime iš visų Lietuvos kraštų, kad išrinkti Lietuvos respublikos valdžią visų Lietuvos piliečių valia.

Telegramos praneša, kad rugpjūčio 17, 1919, Kaune įvyko didelis Lietuvos piliečių susirinkimas, kur dalyvavo žmonių atstovai iš Suvalkų ir Vilniaus gubernijų. Ten buvo pasakyta daugybė prakalbų lietuviškai. ir kitose kalbose. 20,000 žmonių minia šaukė:

"Šalin visi Lietuvos laisvės priešai ir veidmainiai! Tik per mūsų lavonus peržengę ir paskutinių Lietuvos piliečių krauju Lietuvos žemę aplyję — Lietuvos priešai galės Lietuvą pavergti. Broliai lietuviai, kovon už Lietuvos nepriklausomybę!"

Apar tų protestų, kuriuos įdėvė Francijos valdžiai Lietuvos delegacija Paryžiuje, 20,000 Lietuvos piliečių Kaune priėmė protesto rezoliuciją, kurią paskelbė spaudoje ir įteikė talkininkų ir centrinių valstybių valdžioms. Rezoliucija skamba:

Lietuva iš pirmosios didžiosios karės dienos virto kovos lauku, be poilsio keldama visas karės sunkenybes, o pastaraisiais mėnesiais, ypač tada, kai įvyko visų troškiamoji taika, jos vargai kuone dvigubai padidėjo.

Lietuvą degino žiauri caro armija ją vargino nuo žemi vokiečių okupacija, ją plėšė, pagaliau, ir plėšri raudonoji rusų armija.

Aplėsta ir sugriauta Lietuva kentė ne mažesnių sielos kančių, kai belgai ir okupuotoji francūzų dalis, ir daug didesnių negu lerkai ar mūsų kaimynai latviai.

Tiek kentėjusi, vargusi ir kovojusi už savo laisvę, Lietuva įgijo teises iš naujo atsistatyti, kaip laisva, nepriklausoma valstybė, kad laisvomis viso krašto pastangomis ji galėtų gydyti savo žaizdas ir naujais demokratiniams pamatais tvarkyti ateities gyvenimą.

Santarvės iškelneji obalsiai

davė mums tiesės tikėtis kad tikrai ir veikiai sulauksime skaisios ateities.

Šių dienų atsitikimai dėl to ką kita rodo. Ką Paryžių jau pasirašyta taikos sutartis su vokiečiais, kaip tik nuo to laiko mūsų nelaimingasis kraštas vėl virta kruvinos kovos lauku, virsta vieta, kur žūviai mūsų kaimynai — rusų bolševikai, vokiečiai ir rankai — nori toliau vydyti savo imperalistinius karės planus. Kada kitoms dėl karo nukentėjusioms šalims teikia visokios pagalbos atsistatytį ir bent kovot už savo teises su ginklu rankoj. Lietuva nesulaukė dar jokios pagalbos iš santarvės, bet, atvirkščiai — lenkai jos šelpiami ir reniami, veržias į mūsų kraštą kas kart vis gilyn ir gilyn. Vien maisto mes gavom iš Amerikos.

Kantrybės netekę, nusitvėrėm ginklo ir vieni vieni jau bevėk išvijom iš Lietuvos raudonosios armijos gaujas. Bet tuo pačiu laiku mūsų užpakaly rengta naujų priešų. Vokiečiai, patys nesitraukdami iš Lietuvos, nežiurint riežto mūsų Vyriausybės reikalavimo, organizuoja ir siunčia į mūsų kraštą reakcingų rusų gaujų — Kolčako batalionų. Lenkai, santarvės šelpiami visu kuo ir aiškiai palaikomi francūzų misijos Lietuvoj, jau paėmė beveik pusę mūsų Valstybės žemų, išplėšė Vilnių — mūsų sostinę — ir toliaus stumiasi pagriebdami vis naujas vietas.

Mums sunku kitaip vertinti tie skaudūs atsitikimai, kai pasityčiojimas mūsų kančiomis ir siekimais ir ignoravimais mūsų teisių. Mums sunku besivilti, jog laisvo ir nepriklausomo mažųjų tautų susitvarkymo obalsiai yra taikomi ir mūsų kraštui.

Bet mes jau išaugom ir suvirtėjom mūsų skriaudėjų varginami ir šiandien susirinkę čia, Kaune, apie 20 tukstančių žmonių su atstovais iš visų Lietuvos karštų mes reiškiamė visam pasauliui: mes norime būti laisvi ir nepriklausomi! Mes patys esame pasiryžę kovot už savo laisvę iki paskutinės ir mes busime laisvi!

Mes kreipiamės į Vokiečius ir reikalaujame, kad jie tuojau baigtų kraustyti iš Lietuvos draug su kolčakininkais, kuriuos jie suorganizavo ir atsivedė čia į mus.

Mes reikalaujam, kad lenkų kariuomenė tuojau išsinešintų iš jos okupuotų Lietuvos žemių ir atiduotų mums mūsų sostinę Vilnių.

Mes protestuojam prieš santarvės, ypač prieš francūzų politiką mūsų krašte, kuri padėdama lenkams, leidžia jiems okupuoti mūsų kraštą ir vis toliau briautis į jo gilumą.

Mes kreipiamės į Laikinąją Lietuvos Vyriausybę ir reikalaujam iš jos, kad ji netrukusi imtųsi visų priemonių organizuoti ginkluotą kovą su visais Lietu-

vos okupantais. Visi pasitikėdami savo Vyriausybę, mes sakom jai: budriai sergėk krašto nepriklausomybę ir gerovę, nesileisk artyn tų žmonių, kurie stovėdami šiandien tavo eilėse, tiktai griauia ją! Mes pasižadame jai: visomis savo jėgomis mes pirmiausia remsime tuos tavo žingsnius, kurie pirmų pirmiausia ves mus į kovą mūsų kraštui nuo priešų išvaudoti!

Mes kreipiamės į visą šalį ir į visus Lietuvos piliečius: pirmyn į kovą už mūsų laisvę, už nepriklausomą demokratinę Lietuvos respubliką!

Kooperacija Lietuvoje.

Šiaulių Srities Koperatyvų susivažiavimas.

Liepos 6—7 d. įvyko Šiauliuose Srities Vartotojų Bendrovių susivažiavimas. Daug darbo padėjo Apskritis Savivaldybė norėdama tinkamai ir nuosekliai suorganizuoti pirmąjį kooperatyvų pasitarimą.

Darbas nenuėjo veltui. Susivažiavo 44 atstovai nuo 30 kooperatyvų, iš viso dalyvavo 52 asmens su sprendžiamųjų balsu.

Per dvi dieni susivažiavimas atliko, patiekiantį dienotvarkę. Išklaušė pranešimų: "Apie kooperacijos reikšmę Lietuvos kultūros ir ekonomijos gyvenime", apie "Sąjungų reikšmę", "Koperatyvų stovį šiaulių Srities kooperacijos dėsnių atžvilgiu" ir tt.

Iš pranešimų iš vietų ir gautųjų anketos lapelių paaiškėjo, kad susivažiavimas atstovaujant arti 5000 narių; atstovaujamas bendrovės praėjusiais metais turėjo arti 2 milijonų rub. apyvartos. Dauguma B-ųjų gyvuoja keleri metal, kitos tiktai dabar organizuojasi.

Įvairių prekių klausė didelė, todėl pranešimuose iš vietų, vien apie tai ir girdi. Buvo liečiami ir švietimo darbai, bet jie tokie nežymūs, kaip ir neturi svarbos vietos gyvenime. Tat buvo pastebėta prezidiumo ir nurodyta, kad švietimo darbas B-vėm nemažiau turi rūpėti.

Didesnę dalį laiko susivažiavimas paskyrė Sąjungos Įstatų projektui svarstyti. Daugiausia ginčių sukėlė pajaus ir stojamojo mokesčio didumo klausimai. Įstatai galop buvo priimti, susivažiavimas išrinko Laikinąjį Sąjungos Biurą, davė eilę nurodymų ką jis turi atlikti iki Sąjungos Įgaliotinių Susirinkimo.

Slaptu balsavimu į Biurą išrinkti: pil. I. Fledzinskis, K. Bielinis, Tumas, Venclauskis ir Krikščionas (agronomas).

Prie įvairių klausimų iškyla klausimas apie suvartojimą šių metų vaisių derliaus. Vienbalsiai priimta rezokucija, kurioje kviečiama, kuodaugiausia džiiovinti vaisių namie, nes šiemet sunku bus organizuoti vaisių dirbimo pramonę. Vežant vaisius iš Lietuvos į Latvius, Rygon, į Liepoją, susivažiavi-

mas kviečia daryti tai susiorganizavus, butent stengtis keisti vaisius reikalingomis mūsų kraštui prėkėmis.

Pradžią padaryta, bet tik pradžia! Gimstančios Šiaulių Srities Vart. B-ųjų Sąjungos laukia sunkus darbas. Nėra abejojimo, kad šiauliečiai jo neįveiktų.

A. A.

JOANA GRINIUVIENĖ.
(1865—1918 8—IX).

Tik dabar esame gavę žinią, jog Kaukaze, Kislovodske nuo bolševikų kulkos žuvo daktarienė Joana Griniuvienė 1918 m. rugsejo 8 d. Kartu su motina buvo pašauta jos ir d-ro K. Griniaus dukte, 16 metų mergelė Gražina, kuri nuo žaizdų pasimirė 28—IX.

Abidvi palaidotos Kislovodskio "brolių" kapinyne. ("Liet. Ukinkas" Rugp. 10 d. 1919 m.)

VISOKIOS ŽINIOS.

BELGIJOS SKOLOS.

Belgijos finansų ministris paskelbė, kad Belgijos valstybei būtina reikalinga nauja paskola ir pakėlimas piliečių vaisybinių mokesčių. Nacionalinė Belgijos skola siekia 12,698,000,000 frankų. Į šią sumą neįeina 5,800,000,000 frankų, kuriuos valstybė kalta nacionaliniam bankui už 7,500,000,000 markių, vartojamų Belgijoje.

BAVARIOS KOMUNISTAI
NUBAUSTI.

Munchene pasibaigė nagrtinėmas bylos prieš spartakų lyderius; kurie buvo kaltinami už sušaudymą belaisvių. Buvusis spartakų lyderis Fric Saldel ir 5 jo bendradarbiai nuteisti mirtin. Septyni spartakiečiai nuteisti kalėjiman 15 metų.

SUGAUTA JAUNA
VAGILKA.

New Yorke tapo sugauta 16 metų mergaitė, Moli Rosen, kuri laike paskutinių trijų mėnesių papildė apie 50 vagysčių, pelynndama apie 6000.00 dolerių. Ji imdavo krautuvėse ir privačiuose butuose. Kuomet ją sugaudavo, tai ji sakydavo kad imanti del savo sergančios motinos. Bet Brooklyn Weisas ją radęs savo bute jos pasakoms nepatikėjo ir pristatė policijai, kur mergaitė prisipažino, kad ji motinai iš "uždirbtų" pinigų duodavo po \$20 kas savaitė ir sakydavo, kad ji dirba ofise.

"Sandaroje" galima gauti dailininko Jono Šileikos nupieštų Liet. prezidento Smetonos ir rašytojos Zėmaitės paveikslų, išleistų ant atviručių. Parduodame po 5 c. kiekvieną.

Plieno Darbininkų Streikas.

Visoj Amerikoj prasidėjo plieno darbininkų streikas. Plieno darbininkai yra gerai susiorganizavę į uniją, del to umai išėjo į streiką samdytojams neįpildžius darbininkų materialių reikalavimų.

Pittsburgh, Pa. ir apielinkėse išėjo į streiką apie 200,000 darbininkų, Chicagoje, Gary, Ind. ir apielinkėse streikuoja apie 150,000 darbininkų, o visoje Suvenytose valstijose šiame streike gal dalyvaus apie 2 milijonai darbininkų.

Kompanijos deda visas pastangas, kad šį streiką sulauzyt. Policija saugoja dirbtuves ir daugybė kariuomenės paruošta malšint permatomiems sukilimams.

Pittsburghe ir kitur streiko vadai sulaikydavo einančius į darbą darbininkus ir patardavo dėties prie streikierių. Bet ginkluota kariuomenė visoms streiklaužiams pagelbsti dasigaut dirbtuvėna per piketavimo linijas. Ginkluota armija saugoja Mononhagela, Alleghany ir Ohio plieno išdirbystės.

Prasidėjo streikierių susirėmimai su policija. Daugybė žmonių yra sužeista. Kelesdešimts streiko vadų suareštuota ir įmesta į kalėjimus.

Rytinėse valstijose streikierių centras yra Pittsburghe, o vakarinėse Gary, Ind.

Šiame streike labai svarbią rolę lošai plieno industrijos in-

žinieriai, kurie taipgi išėjo į streiką.

Visi Amerikos laikraščiai užpildyti šio streiko nuotiktų aprašymu, bet ar jis įsisiubuos į generalį streiką, ar jis atneš streikieriams naudą, kol kas dar sunku pasakyti: streikieriai turi tiesos skelbdami savo reikalavimus ir tikisi streiką laimėti, bet kompanijos su valdžios pagelba yra pasiryžusios streiką nuslopinti. Šis yra vienas svarbiausių streikų šioje šalyje.

United Steel korporacija nutarusi nusileisti ir išpildyt nekuriuos darbininkų reikalavimus.

Youngstown ir Cleveland, Ohio. taipgi apie 103,000 darbininkų sustreikavo.

Netoli Pittsburgho, Farrell, vienas darbininkas tapo nušautas, keli sargybiniai sužeisti. Newcastle keliolika darbininkų sužeista.

Susirėmimai streikierių su sargyba visur didinasi.

PLIENO INDUSTRIJOS
STREIKAS ANGLIJOJE.

Anglijoje prasidėjo plieno industrijos darbininkų streikas. Vairicse šalies dalyse jau streikuoja apie 100,000 darbininkų. Šis streikas labai atsiliepija visą šalies industriją. Streikierių reikalavimai materialiai. Sujudimas visoj Anglijoj labai didelis. Darbininkai laikosi labai tvirtai ir nepasit visokių grąžinimų tikisi streiką laimėti.

Lenkuose ir Rusuose.

DARBININKŲ KONFERENCIJA LENKIJJOJE.

Varšavoje prasidėjo Lenkijos darbininkų konferencija, kurioje dalyvauja 34 delegatai. Konferencijon susivažiavo progresyviškiausi Lenkijos žmonės ir jau pirmame posėdyje pasigirdo išsireikškimai prieš imperialistišką Lenkijos valdžią ir reikalavimai, kad Lenkijos valdžia nustotų siuntinėjus savo armiją prieš kaimynes tautas.

Konferencijoje dalyvauja 18 narių lenkų socialistų partijos, 10 komunistų, 3 bundistai, 2 Poale Cion nariai ir 1 "suvienuotos partijos" narys. Yra nuo kairių ir dešinių.

Tapo pastebėta reikalas sušaukimo visos Lenkijos darbininkų atstovų suvažiavimo ir apkalbėta suvažiavimo tvarka ir uždaviniai.

Taigi pasirodo, kad pačios Lenkijos žmonės nepatenkinti imperialistiškos Lenkijos valdžios užgriebikiška politiška ir jie kyla prieš tą priešpaudą, kokią Lenkijos valdžia uždėjo ant savo piliečių mokesčiais ir įvairiais suvaržymais.

NAUJA MOBILIZACIJA
RUSIJOJE.

Bolševikiška valdžia Maskvoje paskelbė atsisaukimą į rau-

donarmiečius, kad gintų Maskvą, nes, kaip skelbia pranešimai iš Stockholmo, Petrogradą bolševikai nesitiki atlaikyti.

Maskvoje paskelbta nauja mobilizacija vaikų į bolševikų armija nuo 15 iki 17 metų amžiaus.

BOLŠEVIKAI ŽITOMIRE.

Bolevikų kariuomenė įsiveržusi į Ukrainą užėmė žitomirą. Nuo Polotsko bolševikai nuyti net už upės Berezinos.

MUSIAI ANGLŲ SU BOLŠEVIKAIŠ.

Anglijos karės ofisas praneša, kad Murmansko srityje anglai su sibiriečių pagelba atėmė iš bolševikų miestelias Navgora ir Lyma ir paėmė nelaisvėn 512 bolševikų. 15 bolševikų tapo ties Petrogradu tapo orlaviiais bombarduoti ir pakrikime sugrįžo į uostą.

KOLČAKO STABAS BEDOJ.

Bėgyje kelių savaičių iš Fiočako izdo Omske tapo pavogta apie 2 milijonai rublių. Kolčako stabas nusikraustė į Novanokolajevską.

Anglijos armija jau baigia išsikraustyti iš Archangeisko fronto.

JAUNIMO SKYRIUS. UBAGAI.

Iš Lietuvos.

BRANGUS-TURTAS.

Naryškino dvare Žagarė yra didelė biblioteka, keletos tukstančių knygų. Knygos daugiausia prancūzų kalba. Mačiau, indauja (šėpa) pridėta didžiausių tomų "Svody Zakonov" nuo 1802 m. Kaikurios knygos indaujos dar tvarkoj tebestovi. Kitas indaujos juodo medžio sudaužytos ir knygų kruva suversta vidur aslos. Kai pasakoja Naryškino tarnaitis "rumų komendantas", kurs vienas iš civilinių tegyvena rume, daug knygų išnešioję raudonarmiečiai, bet didžiausią eibę padarę sugryžę vokiečiai, kurie laužė, kureno šėpas, indaujas, kurėno knygomis, iššaudė visas aplink rumų buvusias stovyklas. Bibliotekos durys dabar užkaltos išilgine lenta keturcolėmis vinimis.

Kam tas rupi, kam rupi nors bibliotekos likučiai, apsaugoti turėtų pasirūpinti.

Siaulių Apskričio Svetimo Skyriaus Vedėjas
Augustinavičius.

Skuodas, Sėdos apskr. Vargais negalais pernai įsikūrė čia lietuvių gimnazija, šį rudenį turi laimės pradėti antruosius savo gyvenimo metus. Šioji gimnazija mūsų tolimame žemaičių vakarų krašte yra tuo tarpu visoj plačioj apylinkėj vienintelis tos rūšies švietimo žydulis: kitos lietuvių gimnazijos yra iš čia palyginti toli: Telsiuose už 9 mylių, ir Rietove už 10 mylių.

Užtai ši taip čia geidžiama įstaiga, nors ir labai susivėlinusi praėjusį rudenį mokslo metus pradėti, vis dėlto susilaukė didelės, visos plačios apylinkės užuojautos. Jos pradžia buvo labai sunki, ne vien dėlto, kad vokiečiai okupantai kažin kodėl ją steigti labai kliudė, bet ir dėlto (tas rods, svarbiausia), kad ją steigiant neturėta jos pradžia nė skatiko, 4 mėnesius šiaip taip tos gimnazijos našta vilkės steigėjas komitetas jau stačiai nebežinojo ko kibi, tačiau jį kad ir tam sykiu iš tos sunkios padėties išvada. Švietimo Ministerija sutakusi praėjusiems mokslo metams gimnazijai sušelpiti 12,000 auksinų.

Pomokos šioj gimnazijoj yra vedamos "Saulės" gimnazijų programų; praėjusiais metais buvo tik 4 klasės, šiemet atsidaro ir penktoji. Ateinančiais mokslo metais pamokas laikys šie asmens: J. Žukas, direktorius; mūsų rašytoja p. M. Pečauskaitė (Šatrijos Ragana) visoj Lietuvoje žinomoji specialistė-pedagogė; S. Talliat Kcipšaitė ir poetė rašytoja p. B. Buivydyaitė. Mokytojai dar ne visi.

Nors ateinančiųjų metų gimnazijos lėšų reikalai, kaip jau galima numanyti, turės būti geresni negu pernai, mokinių padaugėjus ir remontas šiaip taip apmaksytas, bet vis vien aišku, kad be komos nors pašalpos iš šalies ji neišgalės gyvuoti. Komitetas savo posėdyj jau yra nutęs ir šiemet kreiptis į Svetimo Ministeriją prašyt pašalpos.

LAISKAS IŠ PARYŽIAUS.

Gerb. "Sandaros" Red.,
Labai patikiai padarėte, kad įvedėte "Sandarą" Jaunimo Skyrių. Amerikos lietuvių jaunomenė privalo labai rimtai atsižvelgti į šiuos skyrius ir savo reikalus jame rimtai svarstyti. Greitu laiku aš prisijūsiu rašyti. Taipgi būtų labai gerai, kad kaip galint dažniau garsintumėte "Sandarę" jus knygų kabinogė.

A. Bartaševičius.
Paryžius, Rugs. 5, 1919.

ZODIS JAUNUOMENEI.

Jau artinasi vėlus rudenis. Išvažiuojant į pievas, į lankas jau užsibaigs. Ką veiksime tie jaunieji, nuo kurių švietesnė ateitis priklauso? Taigi jaunomene, mums privalu rimčiau į šiuos laikus pažvelgti. Ne vienas iš mūsų žadam grįžti į Lietuvą,—pamastyk, ką ten sugrįžęs veiksi?

Ten bus pageidaujami tik tie rimti ką nors pramokę vyrai ir mergaitės, gebantys, čiu gumų ten nereikės.

Tai ar nebutų gerai pasiskirti sau šio-to pramokti? Čion Amerikoj yra begalės progų, kad išmokus, ko tik tai nori.

Iš mūsų pusės jaunieji, reikia tikrai gerų norų, o viską kita rasite lengvai.

Vėl dar, ar priguli prie apšvietusio lietuvių jaunimo burio? Visur yra lietuviškų chorų, buriai lošėjų ir kitų—ar prisijungiai prie jų? Jei neprisijungiai, tai kodėl?

Eik šiandien, ryt, po ryt ir prisidėk prie prakilnių draugijų. Čion aš paminėsiu iš jų kelias: Worcester'j "Aušrelė", kur mokina chorą g. komp. M. Petrauskas. Bostone "Gabija" taip pat vedama komp. M. Petrausko. Vakaruose taip pat yra draugija "Birutė",—tai Chicagoj, kur mokina kom. St. Šimkus. Daug tokių panašių draugysčių ir chorų yra, tik

reikia prie jų prigulėt ir lankytis, o naudą iš to bus didelę.

Parvažiavus į Lietuvą, paklaus, kaip liuosą laiką Amerikoj praleidai, su koku buriu maišėsi, ar moki skaityti ar moki dainuoti, ar žinai kas tai yra gražu ir mandagu. Nors ir stengiesi nuduoti, bet jeigu pakampėse, ar gatvėje bus liuosą laiką praleidęs—visi pažins ir užsipelnyt vardu pavadinis: tinginys, apsilaidėlis.

Tai nors šį rudenį sukruskim mokintis, šviesti protą: spieskimės prie dailės draugijų tobulinkim švelninkim sieją, patapkim tokiais, kokių Lietuvoj visi laukia.

B. M. Ol—as.

GIRIOS DUKTĖ.

Laukimo Valandos.

(PAVEIKSLĖLIAI).

(Taša).

Del Tavęs noriu ingyti garbę ir pasaulio pagyrimą. Ir ingysiu tą, del Tavęs ir per Tave mano inkvėpėjau!

Turiu vieną prašymą—noriu gauti Tavo paveikslą. Tukstantį kartu į dieną speliuju, kaip išrodai tuose "nesvietiškuose" anot Tavęs drabužiuose.

Kartais, kuomet laikas perdaug sunkus ir nepakenčiamas įsiekau suraminimo prie to paveikslėlio, kurį turiu.

Žiuriu į jį—ir kiek jis man primena!

Rodos girdžiu Tavo gilų ramų balsą, guodžiant ir raminant, tada vėl ingaunu naujų pajėgų. Dingsta tolimas ir viskas kas mus skiria, ir vėl per reišmatuotas erdvių platybes vienijas mūsų dvasios.

Ir taip bėga dienos—dienos laukimo.

IV.

Šiandien mano gimtūvės—dvidešimtis keturių metų esu. Sunku net suprasti, jog tiek laiko—penki metai—praėjo nuo Tavo išvažiuavimo.

Jau dvi savaitės prabėgo, o jokios žinios iš Tavęs nėra. Rupeštis ir abejonės kankina—kas galėjo atsitikti? Tai pirmas sykis nuo Tavo išvažiuavimo, kad tiek laiko praėit be jokio laiško, be jokios žinutės iš Tavęs.

Ar sveikas esi? Jei žinočiau, kad ne—viską mesčiau ir minties greitumu skrisčiau į Tave.

Vakar grojau labai parinktinai publikai. Sukelta man ovacija, atkartotina iššaukė, ir mokytojas tvirtina, jog tikrai jau ingijau sau vietą tarpe geriausių artistų.

Myliu savo smuiką del sielos, kuri joj slepiasi. Kiek džiaugsmo ir kančios, liudėsio ir susikrimitimo, kiek vilties ir laimės triumfo lejasi iš smuikos stygų!

Džiugina mane Tavo pasisekimai, bet ir nestebėtina—žinojau, kad viską pergalėsi, kliūtis prašalinsi, ir pergalėtojų vaivankas apvainikuos Tavo pastangas.

Tečiau nevalgink savęs perdaug—tiek metų įtempto veikimo o ne savaitės atilsio—tas perdaug, kad ir tvirtiausiam žmogui.

Ar bent kada mesi nors trumpam laikui, tą reikalų ir atsakomybių našta ir atvažiuosi?

Ilgu be Tavęs, ir nevisada galima dėvėti linksmumo maską, kuomet širdis skausta.

Nei darbas, kuriuomi užpildau laukimo valandas, neįstengia užgniaužti ilgėsį Tavęs.

Laukiau Tavęs mylimasai—taip ilgai laukiau.

V.

Atleiski, nenorėjau užgauti su savo prašymu dažniau rašinėti. Gal ir perdedu su tokiu savo reikalavimu, vienok mėnuo virsta metais negaunant laiško iš Tavęs.

Didžiam aktyviškam pasaulyje, Tau laikas lėkti lėkia ir Tu negali suprasti kančią bespalvių, tuščių vien laukimo dienų.

Tėvo liga privertė išsižadėti ir minčies tos kelionės, apie kurią pirmiau buvau rašius.

Nuolatos turiu buti su juo—tai-gi ir su Tavim negalėsiu matytis, nebent Tu sugrįžtumei.

Kokia ironija likimo! Kada ir galėjai atvažiuoti—sunkiai apsirgai, dabar, kada aš bučiau galėjus,—tėvas susirgo.

Šį rytą buvau išvažiavus laukuosna ir kaip paprastai sustojau ten, kur tiek kartu susieidavom.

Praleidau ten vieną kitą valandą atminimuose.

Kartus ir liudni jie, pamanius apie dabarties vienatvę vėl gi brangus atminrus praėjusias dienas.

Kai koks verpetas dažnai pagauna noras matyti Tave, ir linkstu tada it nendrė po skausmo ir ilgėsio sunkiaja naštele.

Taip mažutėms ir menkoms atrodo tos kliūtys—gyvenimo sąlygos, kurios mus skiria, o vienok taip tragiškos ir neaplenkiamos.

Priedermė! Gražus tai žodis, bet ir skaudžiausias, sunkiausias mūsų kalboje; Ar žinai mylimasai, jog devyni metai jau praslinko nuo persiskirimo dienos? Žiaurus metai laukimo—laukimo—laukimo!

VI.

Tu grįžti!

Truksta ir žodžių išsireiškimui. Didis džiaugsmas dažnai panešėja dideliu liudėsiui, nes galingi jausmai perviršija išsireiškimą galę ir žmogus lieki it nebišlys.

Po dvylikos metų! Ar-gi tas neskamba lig kokios pasakos užvardijimų? O vienok, taitik paprastas gyvenimo atsitikimas.

Širdis džiaugsmo himną gieda; visa tamsi praeitis skęsta užmiršties bangose, baigiasi ilgos laukimo valandos, ir iš jų regiu kilantį skaistesnį ir ramesnį mūsų ateities paveikslą.

Parvažiuosį septintą sekančio mėnesio, ar tyčia parinkai tą dieną—sukaktuvių dieną nuo savo išvažiuavimo?

Sugrįžęs viską rasi po senovei, niekas neatsimainė—tas pats upelis tarp plikų uolų linksmam čiuurlena, tos pačios amžiais ošiančios pušys sergsti jo krantus, ir tenai rasi mane—laukiančią.

(Bus daugiau)

"SANDARA"

(Buvusi "Ateitis").

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros oragnas.
Metama kainuoja (Amerikoje) \$2.00
" (Užsieniuose) \$2.50
Pavienia numeris 4c.
Agentams duodama už platinimą rabatas.

"THE LEAGUE"

The organ of the Lithuanian National League of America.
KASTANTAS NORKUS, Editor.

Yearly Subscription:

In the United States \$2.00
Six months \$1.00
To Foreign Countries \$2.50
Kreipiantės rašykite:
"Sandara"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antrašiu. Rankraščius Redakcija taisyriškai trumpina sulig savo nuožiumu. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir t. p.) naikinami ir autoriams negražinami.

"SANDARA"

366 Broadway
So. Boston, Mass.

Besirengiant Prie Lietuvos Liuosybės Savaitės.

Šių metų spalio (October) mėnesyje, nuo 15 iki 22 dienai visose Amerikos lietuvių kolonijose bus renkamos aukos Lietuvos Laisvės reikalams. Tos aukos bus renkamos į Am. Liet. Tautinės Sandaros įsteigtą ir užlaikomą Lietuvos Nepriugulmės Fondą, kuris savo praktiniu veikimu užsipelnė sau amžiną lietuvių pagarbą.

Taigi minėtos savaitės vėjus — prakalbų, pasikaitų rengimas ir aukų rinkimas — guli ant sandariečių pečių, nes niekas kitas to darbo pasekmingai neatliks.

Mes tik ką gavom atsišaukimą tame reikale į Amerikos lietuvių visuomenę. Po atsišaukimo pasirašo ALTT, ir LNF, pirmininkai ir sekretoriai. Kreipianties į įvairias organizacijas link Sandaros pasakoma: "Atsišaukiamieji Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą ir jos kuopas, kurie iki šiam laikui su pasišventimu nešė mūsų miniosna palitinį demokratijos susipratimą."

Taip, to neikas negal užginčyti, nes tai vienas iš svarbiausių sandariečių darbų ir tą darbą jie kas-kart dirba ir dirbs platesnėje skalėje.

Prie progos skaitome reikalingu atkreipti atsišaukimo gamintojų domą į taktikos klausimą. Pakartojame, kad minėtos savaitės ofensyvo pasekmės vien tik nuo sandariečių priklauso. Taipgi primename, kad Tautinę Tarybą Sandara sutvėrė deit, kad pavest jai Amerikos lietuvių veikimą Amerikos užsieniuose, o Liet. Nepr. Fondą Sandara užlaikyti del finansavimo veikimo už Lietuvos nepriugulmės.

Taigi atsižvelgus taktikon ir branginant Lietuvos Liuosybės savaitės pasisekimą, šiame reikale butinai reikėjo susinešt su Sandaros valdyba ir paskelbiant darbą, kurį turės atlikt sandariečiai, butinai reikėjo parašų ir Sandaros valdybos. Svar-

ba ne parašų padėjime, bet taktikoje, bude veikimo.

Sandariečiai veikdami pagal savo programą ir principus rėmė, remia ir rems kiekvieną gerą darbą del Lietuvos, nežiurint kas jį užmantly. Bet kuomet Sandaros įstengta Taryba ar Fondas bando nesiskaityt su Sandara, tat "Sandaros" Redakcija skaito savo pareigą duoti persergėjimą: žiūrėkite, kad neduotute progos mūsų partijos ir Lietuvos laisvės priešams tyčioties iš mūsų, kaip tai buvo padaryta Lietuvių Dienos pinigų istorijoje, Egzekutyvio Tarybų komiteto istorijoje ir daugybėje kitų darbų del Lietuvos laisvės.

DEL NACIONALIZMO PRIEKAIŠTŲ.

Draugai, kurie skelbiats dirbą del viso pasaulio labo, dažnai myli prikaišiot sandariečiams, kad Amerikoje gyvenant nieko negalima pagelbēt Lietuvos liaudžiai.

Atsakant į tai galima pimest, kad kaip savo laikraščius lietuviai nevadintų, socialistiškais, bolševikiškais ar komunistiškais, bet jie negal pasiekt "viso pasaulio proletariato".

Pirmiausia visų lietuviškų laikraščių pareigą sviesti lietuvių liaudžiai ir Lietuvoje; išauklėti liaudyje tikrai demokratingas idėjas; tvirtai stovėti už Lietuvos nepriugulmės ir jos piliečių teisių lygybę. Lietuvių spaudai reikia stovēt už gynybą Lietuvos nuo imperialistinių ir kitokių užgrobikų. Gi kuomet lietuviai taps laisvi savo šalies piliečiai, tuomet jie aptars, apsvartys ir jungsis su tų šalių proletariatu, kuris nenori Lietuvą užgriebti, kuris žiurės į lietuvius, kaip į sau lygius žmones.

Apžvalga.**Savo Jiegomis Daugiausia Galima Padaryti.**

Netik Amerikoje, bet ir Lietuvoje yra tokių lietuvių, kurie abejoja, ar Lietuva galės išsilaikyti kaip nepriugulminga respublika. Tokiems abejojantiems elementams labai gerą lekciją duoda A. Kelmūtis "Lietuvos Ukininko" No. 24, iš 17 d. rugpjūčio, 1919, straipsnyje "Savo jiegomis daugiausia galime padaryti". Tarp kit ko ten paduodama faktai ir sakoma:

"Pavyzdžiui, imkime mūsų priešininkų—lenkų, rusų arba vokiečių agentų—leidžiamas paskalas, busią Lietuva del to negalėsianti nepriklausoma buti, kad neturėsianti pakankamai pinigų, per daug prasiškolinsu. Ir pasakojama baisybių, kad mūsų valdžia, girdi, jau pasiskolinusi iš vokiečių šimta milijonų markių ir dabar skolina namie 30 mil. Nepatyrusiam žmogui tai gali pasirodyti tikra baisybė, nes jei Lietuvoj yra tik apie 4½ mil. gyventojų, o skolu jau dabar bus netoli 150 mil. markių, tai kiekvienam gyventojui išeina ligi 30 markių. Bet paimekim lenkus. Tik per pastaruosius 6 mėnesius, kaip praneša lenkų laikraščiai, lenkų valdžia nepriteko arba prisiskolino 2 milijardu markių. Tegul lenkų yra daugiau (apie 15 ml.), bet skaitant jų ir 20 milijonų vieno pusmečio skolu kiekveinan išeina ne mažiau kaip po 100 markių, t. y. 3—4 kartus daugiau negu Lietuvoj. Iš čia jau matyti, kas daugiau prasiškolinsu ir kas geriau gyventi moka. Be to, Len-

kai dar turi pasiėmę begales Rusijos ir Austrijos skolu, taip kad kiekvienam lenkui, viską sudėjus, išeis gal ligi 500—800 markių skolu, kuomet mūsų valdžios padarytos skolos tuo tarpu vienam gyventojui tik ligi 30 markių. Rusai, vokiečiai dar daugiau skolu yra prisidirbę, negu lenkai. Ir jei rusai, ir lenkai, ir vokiečiai tikisi nepriklausomai buti, o mums i—kalbinėja, kad mes del skolu ne išsilaikysime, tai čia yra aišku, kad jie arba nežino ką kalba arba tyčia meluoja, norėdami, kad mes prie jų prisidėtume ir jiems skolas mokėtį padėtume.

Iš čia aišku, kad visa tai, kas padeda Lietuvos valstybei stiprėti, turi buti mūsų palaikoma, remiama. Tie, kurie šiandie gina Lietuvos nepriklausomybę, verti yra didžiausios pagarbos. Ir padėti tiems gynybams kas ku gali—yra mūsų šių dienų pareiga. Padėti gi jiems galime visokiais budais ir priemonėmis. Viena priemoniausių tokių priemonių yra valstybės lėšų padidinimas. Suomiai, estai, latviai ir mūsų priešininkai lenkai senai jau yra prisiskolinę ne tik pas save, bet ir užsieniuose.

Tačiau jie tų skolu nepaiso, nes žino, kad sutvirtintai valstybei visos tokios skolos yra menkniekis. Lietuvių gi nors jau daug yra padarę nepriklausomybės reikalui, nors lig šiol niekieno nebuvo šelpiami beveik, tačiau tik dabar užtraukia nedidelę vidaus paskolą. Vidaus paskolos bonų pirkimas aiškiausiai visam pasauliui parodys—ar Lietuvos piliečiai nori sukurti nepriklausomą valstybę, ar jie nori patys savo likimą spresti, ar nori jie, pagaliau, buti savo gimtojo krašto šeimininkai.

Mūsų sodžiaus gyventojai, ypač tie, kurių trobos nėra sunaikintos, nors šitos baisesios karės ir buvo kliudyti, tačiau mokėdami gyventi susitaupę gražių statikėlių, kurių tam tikrą dalį lengvai galėtų paskolinti jaunajai valstybei. Juo greičiau bus išpirkti valstybės paskolos bonai, juo greičiau sustiprės mūsų jaunoji valstybė; juo greičiau bus suteikta valstybės paskola, juo greičiau Lietuvos piliečiai atsivaduos nuo tų priešininkų, kurie nori Lietuvą pavergti ir jos žmonėms savo paskolas užkrauti.

Atminkime, kad tik savo jiegomis tegalime pasiekti mūsų tikslą!"

A. Kelmūtis yra socialistas liaudininkas demokratas, "Liet. Uk." ir "Darbo" redakcijos narys. Į jo straipsnį turėtų rimtą domą atkreipti visi Amerikos lietuvių "socialistiški sparnai".

Naujas Dienraštis.

Rugščio 16, 1919, broklyniskė "Laisvė" pradėjo eit kasdien. (Pirmiaus ējo 2 kart savaitėje). Ji pasipuošė štai kokiū obalsiu:

"Pirmutinis darbo žmonių dienraštis. Išeina kasdien, apart nedėdienių."

Visgi perdrąsus titulavimasis, kadangi Amerikoje yra senesnių darbininkų dienraščių, lietuviškų ir ne lietuviškų.

Viename pirmo dienraščio numerio straipsnyje "Laisvė" tikrina, kad "Naujienu" ir "Keleivio" redaktorių susimaisė proteliai. Tame straipsnyje taipgi pasakoma:

"Dabar, jau mūsų Sąjunga (LSS.) virto Komunistų Sąjunga. ...atsikratė nuo socialistų vardo, palikdama ji buržuazijos klapčiukams..."

Reiškia socializmas, už kurio skelbimo tikrumą kas sau stovėjo "Naujienu", "Laisvė" ir "Keleivis", ir kurie vien apie tai ginčinosi—jau šiandien pasak "Laisvės", yra atgyvenęs dalykas.

Jeigu "Laisvė" butų pasiavinusi pirmutiniu lietuviškų bolševikų arba komunistų dienraščiu, tuomet butų teisinga.

Bet čia vel galima daleisti, kad už tulo laiko "Laisvė" džiaugsis, kad "atsikratė nuo bolševizmo ir komunizmo vardo", jeigu jų "patentą" koki "biznieriai" norės paveržti...

"Laisvė" dabar tampa organu Am. Liet. Soc. Sąjungos, kurioje "užviešpatavę" bolševikai "apsivalo" nuo menševikiškų draugų. Tuli

"Laisvei" aukauja šimtinėmis, tuli skolina po kelis šimtus, tuli platina su pasišventimu. Šis naujas dienraštis apie Lietuvos reikalus mažiau kalba, o daugiausia ginčijasi su bolševikų priešais iš savo lagerio.

Draugai Durniuojasi.

Jeigu tikėtį ką skelbia vadintami socialistų laikraščiai, tat visų Amerikos lietuvių soc. laikraščių redaktorius reikėtų uždaryt į beprotnamius. Tuomi draugai neturėtų užsigauti, nes jie visi kiekviename savo laikraščiu numeryje vieni kitus durneliais, bepročiais, darbininkų mulkintojais ir kitokiais "draugiškais" vardais išsivadina.

Dienraštis "Naujienu" griežtai kovoja prieš bolševizmą ir "Laisvės" redaktorių nekartą perstatē neturinių proto ir tam panašiai.

Dienraštis "Laisvė" griežtai kovoja prieš menševizmą ir "Naujienu" redaktorių nekartą perstatē nenormališku žmogumi, kapitalistų tarnu, judošium ir tam panašiai.

Gi "Keleivis", kuris kartais pritaria bolševizmui (kuomet ką-nors rašo prieš Lietuvos valdžią ar šiaip "del efekto"), o kartais menševizmui, laisviečius komplimentuoja durneliais. Laisviečiai ilgais straipsniais darodinėja, kad "Keleivis" redaguoja durneliai, ir taip tęsiasi ta "kliasų kovą, kova už viso pasaulio proletariatą."

"Keleivis" polemizuodamas su "Laisve" apie durnelius savo apžvalgoje tarp kitų ilgų istorijų sako:

"Laisvė" parodo, kad sveikas protas ištiesu ją apleido. Nes ant paties jos puslapiu, kur ji kolioja drg. Derį už reikalavimą atskaitų "durneliu", mes randame paimtą iš "Naujienu" apgarsinimą, reikalaujantį žmonių i streikuojančių darbininkų vietą..." ir tt.

Mat "Laisvė" nusidavė nesuprantanti "Naujienuose" tilpusio apskelbimo, kuriuomi kompanija reikalavo skėbų streikuojančių darbininkų vieton, ir prašė paaiškinimo.

Taip tai "veda kliasų kovą ir kovoja už viso pasaulio proletariatą" mūsų draugai socialistai.

Nudėvėtas Budas Garsinimosi.

Pereitoje savaitėje iš Lietuvos sugrįžo pp. Karosas ir Romanas. Jiems sugrįžus "Darbininke" buvo paskelbta: "Lietuvai maisto nereikia, derlius gausus." Bet sekančiame to paties laikraščio numeryje, aprašyme "Ko reikia Lietuvai?" jau skelbia: "Maisto gal užteks."

Reikia tikėti, kad laipsniškai tie žmonės eis vis arčiau teisybės ir galiop turės paskelbti, kaip ištiesu maisto klausimas stovi Lietuvoje (jeigu jie tai žino?), nes jaunamuose iš Lietuvos laikraščiuose mes matome pranešimus iš įvairių Lietuvos kraštų apie maisto klausimą

ir matome Lietuvos valdžios pranešimus ir patvarkymus tame klausime. Ten yra rimtesnės žinios negu "atstovų parvežtos." Tik Lietuvos spaudos žinioms daugiau galima tikėti ir jomis mes su "Sandaros" skaitytojais laiks nuo laiko dalinamės.

"Darb". juokiasi iš savo skaitytojų, kuomet rašo, kad kun. Laukaitis pirmas pranešė Am. lietuviams, jogeį šiemet Lietuvoje buvo geras derlius. Išeina, kad "D-ko" skaitytojai negautų nė laikraščių, nė laiškų iš Lietuvos arba nematytų perspaušdinamų iš Lietuvos laikraščių žinių. Juk visiems yra žinoma, kad lenkų, bolševikų ir vokiečių apiplėstuose Lietuvos pakraščiuose žmonės stačiai badauja. Ypač kenčia stoką maisto našlaičiai ir samdininkai.

Bet čia sroviniams atstovams daugiausia rupi partysiškai-politiškas biznis del to jie ir pradeda nuo "parvežimo žinių", o paskui eina prie biznio, kurį vardan Lietuvos daro per savo srovės žmonių kontroliuojamą prekybos įstaigą.

Tai yra nudėvėta biznio garsinimo forma: ir Trineiris garsindamas savo linimentus pradeda apie astronomiją ir filosofiją, o baigia vidurių ligomis.

Skelbiama, kad Lietuvių Prekybos Bendrovė turinti Lietuvos valdžios įgaliojimą pardavinėti Lietuvos Laisvės Paskolos Bondsus. Juos pardavinėdama bendrovė atliks gerą darbą, jeigu didelių "komišenu" sau neims...

Naujas Redaktorius.

Nuo rugsėjo 17, "Lietuvos" dienraščio laikinuoju redaktorium yra p. K. Gineitis, karės laike atvaižavusis iš Lietuvos ir dirbęs prie "Draugo" redakcijos.

Pastabos.

Kun. Jonaitis duoda pipirų kunigui Tamuliumui, kad pastarasai savinasi pirmojo išverstą ir išleistą knygutę... "Meilės Galybė".

Kur tik meilė, ten kunigų pjuvynės.

Vienas griešnas Amerikos kapitalistas norėjo pamatyti, kaip atrodo švento tėvo parašas. Jis tai patyrė pasiūdamas jo vardu \$10,000.00.

Chicaginis "Antanas iš Padvos" užsimanė patirt šv. seserų kantrybę ir jis parašė "Lietuvoje" apie jų diplomatiją ir politiškus jų karjeros tikslus su kun. Skrypkio. Dabar "Šv. Kazimiero Seseris, per Seserį Mariją, gen. virš." užreiškia "Drauge", kad jos nenorinčios užimt nazaretiečių vietą ir kad "Antano iš Padvos Draugija jas traukia į intrygų tarpą."

Jau ir busianti dangaus "obyvataliai" su busiančiais peklos "burdingieriais" susimaišė...

Santakiškis.

MAŽESNI IR DIDESNI DALYKAI.

RAŠO KAPSAS.

Lietuvos nekulturiškoji kaimynė, Lenkija, nespėjus dar kaip reikiant pakelt sprandą iš po svetimo jungo ir dar nežinodama kaip ilgai jai bus lemta savo "laisvė" džiaugtis, pradėjo statyt ragus prieš savo kaimynus. Pirmiausia ėmė kariaut su ukrainais, bet negalėdama atsilaikyt jų spēkai, pradėjo su jais taikintis ir su francuzų pagelba veržtis į Lietuvą, panaudojant visus savo žiaurumus, koptus ji gali panaudot prieš svetimų gailvalų nusilpnintą ir sau laisvės jieškančią šalį. Išiveržusi Lietuvos Lenkijos kariuomenė pirmiausia ėmė persekiot Lietuvos žydus. Žydams pakėlus protestą, lenkai visomis spēkomis ėmė prieš pasaulį teisintis ir šiandien teisinasi, jog lenkai žydus nepersekiuoja. Vėliaus lenkų kariuomenė ėmė veržtis į Lietuvą gilyn ir lietuvius persekiot. Lietuva suorganizavus savo kariuomenę ėmė gintis kaip nuo rusų anarchijos, taip ir nuo lenkų vergijos. Kadangi Lietuvoj netruksta lenkų, sulenkėjusių lietuvių ir Lenkijos agentų, tad Lietuvos valdžia ir kariuomenė buvo priversta atkreipt savo ypatingą atydą į nepageidaujamus gaivalus ir kaipo karės metu, juos pridabot. Na ir praplupo tada lenkų spauda, visai bjaurodama Lietuvą ir jos valdžią. Net rimtesni lenkų laikraščiai, kurie pirmiaus Lietuvai ir lietuviams pripažino siokias-tokias tiesotas pretensijas, dabar burnoja lygiai su šovinistiškaisiais.

"Gwiazda Poliarina" neseniai patalpino straipsnį po antgalviu "Gwalyt litewskij." Straipsnyje Lietuvos kariuomenė perstatoma labai barbariška, bet jos barbariškumas prirodoma tik tuom, kad Lietuvos kariuomenėi užėmus širvintus (Vilniaus rėdyboj), kariuomenės komandotojas neleido parapijos susirinkimui vartot lenkų kalbą ir prisakė susirinkimą atlikt ir protokolus surašyt lietuvių kalboj. Parapijonai gi tuomi nepasiganėdine, susirinko į privatiškus namus ir ten sustatę savo aktą, kuriame pripažinta Lenkijai ištikimybė ir šauktasi lenkų kariuomenės pagelbat, pasikui tą aktą įdavę pasiuntiniui, stengėsi jį pasiust į lenkų kariuomenės komendanturą. Lietuvių komandotojas greit permatė dalyką ir pasiuntinis, kartu su savininku tų namų, kuriuose aktas tapo sustatytas, ir akte pasirašiusieji tapo visi areštuoti.

Kitame straipsnyje to paties laikraščio, tulas Ciris, iš Kauno, rašo "Despotiškoji Lietuva." Nevykęs puslenkis prirodymui Lietuvos "despotizmo" prirašo daug, bet tik tiek: Lietuvos žmonės simpatizuoja Lenkijai. Lietuvos kareiviai, išimant rusus oficerius, visi kalba lenkiškai. Visi kareiviai nepasiganėdina Lietuvos "valdžia". Kauno lenkų surengiamuose vakaruose lankosi veik visa publika Lietuvos kariuomenės patogij uniformoj. Daugelis Lietuvos kareivių dėvi paslėptus Lenkijos erelio ženklelius. Lietuvos prezidentas Smetona tai antras Muravjivas, nes lenkų laikraščiai yra aštriai cenzuruojami, jokia žinutė prieš Lietuvos valdžią neperleidžiama ir Lietuvoj einanti lenkų laikraščiai išeina su daugybe baltų lapų... Gana. Užteks parodymu kaip lenkai ir jų spauda yra akli, kad Lietuvoj budami drįsta nerimaut sa-

vo kailyje, kad Lietuvos valdžia nėra Lenkijos agentūra. Ir drįsta jie skelbti tokias kvailybes, kurių patvirtinimui tik patys gali but sau liudininkais. Jeigu lenkai stengiasi suprast Lietuvos valdžią despotiška ir Lietuvos kariumenę barbariška, tad pirmiausia jiems reiktų pažinti savo despotizmą ir barbarškumus. Nekalbant jau apie lenkų kariuomenę, kurie ištvirkimo ir vagysčių ir žmonių vargimimo spėjo išmokyti Rusijos, Austrijos ir Vokietijos kariuomenėse, užteks prisiminti, jog kuomet Lietuvos valdžia cenzuruoja Lietuvos lenkų laikraščius, tai Lenkijos valdžia pačioj Lietuvoj elgiasi daug žiauriau, nes netik kad neleidžia laikraščiams skystis prieš Lenkijos valdžią, bet neleidžiama apie Lietuvą nei minėti. Lietuvoj lenkų poezija gatvėse dauzo ir areštuoja už vartojimą lietuviškos kalbos. Lenkai netik kalbina Lietuvos kariuomenę pamest savo eiles ir prisidėt prie lenkų kariuomenės, bet net viluginę, lietuviai iš Vokietijos nelaisvės, priverstinai gabenama į lenkų kariuomenės eiles. Lenkioj gi jau netik lietuviški laikraščiai nepraleidžiama, bet ir laiška. Antai kun. Kudirka (tėvas Kazimieras) rašo į Ameriką (iš Liublino) laiška lenkiškai ir prašo atrašo "tik mūsų kalboj, nes, sako, pas mus cenzura...."

Galimas, kaip lenkai elgiasi ir Amerikoje, kur neturi nė vaiznos, nė galės? Pirmiausia jie, kunigų suagituoti, sutarė boikotą žydams ir ukrainams (Suvienyose Valstijose ir Kanadoj), kad nieko pas juos nepirkt ir jiems nieko neparduot. Pastaruoju laiku, sulyg laikraščių paskelbimų, jie tokį

pat boikotą pravedė ir prieš lietuvius. Antai Clevelande tenkai boikotuoja lietuvius, nieko jiems neparduodant ir nieko nuų jų neperkant, nesamdant lietuviams namų ir iš pasamdytų juos išvarant, uždedant 10 dolerių mokesčių Lenkijos kariuomenėms ant tų lietuvių, kurie priklauso lenkų draugijose (šitiems nebloga lekcija.) Nesenai lenkų laikraštėje "Amerika—Echo" tulas W. Klanowski iš Scranton, Pa. skundėsi, kad jam užtarus lietuvius prieš juos persekiojančius lenkus, lenkai, fabriko užveizdos, užtai jį išvarė iš darbo (Klonowski užtai keršydamas pesisakė pametęs lenkus, pristojęs prie lenkų skriaudžiamų lietuvių). Pasiūrių lenkai į savo šunys, turėtų melst lietuvių atleidimo ir protestuot prieš savo valdžią ir kariuomenę, už veržimasi Lietuvos ir lietuvių persekiojimą.

Netikėtai pateko man į rankas pirmas numeris Akron'e (Ohio) leidžiamos lietuviškos brošiūrės "Vanagas", kuri po antgalviu pavadintas juokų laikraščiu. Du kart peržiūrėjau ir neradau joje jokio juoko, nėgi to, kas duotųsi pavadinti juoku. Pasakymas "juokų laikraštis" irgi nėra juokais. Perdėm visą brošiūrę zulinamį klerikalų šulai, ypač Fabijonas (turbūt Kemėšis). Tautos Fondas, neiškenčian a nekandžiojus nė tautininkų. Išrodo lyg kad ši brošiūrė yra leidžiama pakeidimui Kemėšio politikos ir jo monopolio laikraščiu. Esant tokiam apsiirėkimui, liekasi manyt apie netolimą klerikalų suskilimą.

Literatiškoji "Vanago" dalis yra gana šlykšti. Kalba ir rašyba be jokio stiliaus, sakiniai ir

terminai vulgariški. Tikras paragrafas.

Nesiseka lietuviams "juokdarims". Iki šiol lietuvių turėjo "juokų laikraščius"— Pieperis (Philadelphiaj), Dilgelės (Philadelphiaj), paskiau Pittsburgje, Dagis (Bostone, paskiau Chicagoj), Dalgis (Philadelphiaj), Ežys (Vilniuj), Garnys (Kaune), Tarka (Brooklyne), šakė—Kardas (Worcesterio, Bostone, Chicagoj), žvirblis — Iš visų jų juokų laikraščio vardo buvo vertais Garnys ir iš dalies Tarka ir Dagis. Visi jie gyvavo labai trumpai (Garnys sustojo karei ištikus). Neatsirado mat žmogaus kūr mokėtų but juokdarius. Juokdarius but, juokus rašyt ir ką nors pridėrančiai apjuokt ar išjuokt, reikalinga turēt talenta, prigimtą gabumą. Iki šiol tokio žmogaus neatsirado, todėl pas mus nėra tinkančių juokų, satyros, humoro, net sarkazmo. Tas kas pas mus iki šiol buvo vadina ma juokais ar satyra, tai tik paragrafas. Koliojimais žmonių, jų pravardžiavimai, yra tai tik pliovonės, ne juokai.

Lietuvių Mašinistų ir Mechanikų Bendrovė

turės susirinkimą pėtnyčios vakare, September 26—1919, 7:30 p. m. Lietuvių Salėj, kampa E ir Silver St. So. Boston. Todėl ir rašome musų šėrininkų atsilankyti ant mitingo. Turime daug svarbių reikalų kas link atidario dirbtuvės, taipgi užprašom visus atsilankyti ant musų mitingo ir katrie norėsit galėsit pirkti šėrus ir buti nariais šios bendrovės. Kviečia KOMITETAS.

Jau Spaudoje.

"Svetimoj Padangėj Pasaulės Verpetuose" 170 naujausios galdnės eilių ir dainų su dailės paveikslais, 200 pusl. knyga, padalinta ant 6 skyrių, formatas — 10 colių ilgio ir 7 pločio.

Leidžia Dailiosios Literatūros Draugija.

Meldžiū visų savo draugų ir pritarėjų pasiskubinti už-

Redakcijos Atsakymai.

B. K. Balutis, Liet. Inf. Biuro vedėjas Paryžiuje.— Jusų laiškas gauta ir atsakyta laišku. "Sandaros" po 2 kopijas siunčiame į Lietuvą mainais šioms laikraščiams: "Lietuvai", "Laisvei", "Vienybei", "Kariškių Žodžiui", "Darbui", "Nepriklausomai Lietuvai", "Lietuvos Ukininkui", "Žemaitijai", "Garsui."

Kliubietis, Lowell, Mass.— Paduodamas prie jusų slapyvardžio tikrasai vardas nėra jusų ir prierašas ne "Kliubiečio" ranka rašytas. Taip prisiunčiamų dar gi polemisko turinio korespondencijų mes nededame į laikraštį.

Judas, Steponaitis, Newarkietis, Korespondentas, Lithuanian Sales Corp.— Raštus gavome, peržiūrėsimė.

siprenumeruoti šią poezijos knygą. Kurie prisideda \$10.00 bus skaitomi knygos leidėjais, ir jų vardai bus patalpinti toj pačioj knygoj. Jiems bus duodama \$20.00 vertės knygomis. Knygosgi kaina \$1.00. Taipgi galima ir po vieną knygą užsiprenumeruoti dabar, kad paskubinus jos išleidimą.

Knyga bus padirbta gražiausioj formoj ir naujausia technika, todėl spaudos lėšos yra didelės, o kogreičiausia jos bus surinktos, to greičiau knyga bus pabaigta. Kreipkitės šiuo antrašu: A. Jokubaitis, Dailiosios Lit. Dr. jos pirmininkas, 366 W. Broadway, South Boston, Mass. (40)

TEGUL JUSŲ PINIGAI DIRBA DEL JUS

Pinigas gulintis be apyvartos yra lygvs medžiui be vaisių. Leiskite savo pinigus į apyvartą, tat pinigai darys pinigus. Geriausia ir saugiausia vieta indėjimui pinigų apyvartan, tai DIENRASČIO "VIENYBES" BENDROVE. Čia pinigai niekad nežus ir neš didelį pelną, nes Dienraščio leidimas—tai didelis ir pelningas biznis, kurio visas pelnas bus išdalinamas tarp šėrininkų.

Dienraščio šėrai parsiduoda po \$10.00. Visi pirkite tiek šėrų kiek tik išgalite! Klauskite paaiškinimų, rašydami tiesiog į Dienraščio Bendrovę šiuo adresu:

Lithuanian Daily Vienybe

120—124 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoja

Norinčius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank

141 Washington Street, New York, N. Y.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ

(LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION)

Pirmiausia ir Didžiausia Lietuvių Korporacija Amerikoje. Jau Importą į Lietuvą Pradėjo. Tuoj Pradės Exportą Iš Lietuvos.

Kaune Skyrius Veikia Kogeriausiai: Jis Susidarė Iš Įtekingiausių Žmonių Lietuvoje. Vedėju Yra K. Vasylius.

Tamstos Bukite Draugais Garbingų Žmonių

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, kad patarnauti Lietuvoje Atstatymo darbuose sutvėrė skyrių, kurį sudarė vietos veikėjai ir įtekingiausi žmonės Lietuvoje. Į valdybą parinkti šie asmenys: agronomas JONAS SMILGEVIČIUS, buvęs vedėjas Alfa Nobelio firmos Varšavoj, poto buvęs organizatorius ir vedėjas "Vilijos"; A. PRUSAS buvęs vedėjas banko Petrograde, rašytojas koo peracijos klausimuose veikalų ir dabar yra vedėjas Lietuvos Prekybos Banko, kuris yra taipgi ir Lietuvos valdžios banku. JURGIS BALTRUŠAITIS, buvęs vedėjas ilgą laiką "Žagrės", Marijampolėj ir gerai žinomas vaishininkas. ANDRIUS VOSYLIS, buvęs "Vilijos" fabriko vedėjas ir dabar yra vedėjas LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS.

Kiti nariai:

LAITIS, Mažosios Lietuvos. Tarybos pirmininkas, buvęs Vokietijos Reichstango narys per 9 metus. DR. J. ALEKNA,

ST. ČIURLIONIS, prezidento Sme tonos asmeninis sekret. ir Liet. valstybės raštinės vedėjas, VILIUS GAIGA—Lietuvos Tarybos narys ir Liet. Raudonojo Kryžiaus pirmininkas. SELEMONAS BANAITIS, žinomas spaustuvininkas ir knygų leidėjas Kaune, narys Lietuvos Tarybos, baigęs Petrogrado Komercijos Institutą. Dr. A. SLIŽYS, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus viršininkas. PRANAS SMILGEVIČIUS valdininkas Lietuvos Prekybos ir Pramonės ministerijoj. AGRONOMAS J. KRIAUCIUNAS, Zemės Ukio Ministerijos direktorius. J. KAUNAS, Lietuvos Intendantūros Valdininkas. I. DOBKEVIČIUS, Liet. valdžios paskirtas direktorius prie Pramonės ir Prekybos Banko. P. TAMOŠEVIČIUS, kasininkas Valsty

bės izdo Šiauliuose. Pramonininkas J. GUSTAITIS (brolis Kun. A. Gustaičio, poeto). A. RIMKEVIČIUS, spaustuvininkas iš Vilniaus. P. LEONAVIČIUS, Liet. Raudonojo Kryžiaus valdininkas, ir K.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė turi viso 50 narių Lietuvoje. Ar Tamstos nenorėtumet ir-gi rasti tarpe jų ir veikti Lietuvai naudingą darbą?

Lietuvai Gelbiama Daiktai.

Lietuvoje truksta daug reikalingų daiktų. Nebuvo žibalo, nebuvo gazelinė nei automobiliams, nei airopionams. Lietuvos Atstatymo Bendrovė šiame darbe daug vėl pagalbėjo.

Pasiuntė į Lietuvą:

10,000 bačkų kerosino,

1,000 bačkų gesolino.

Visą siuntinį paima valdžia arba kooperatyvai.

Jau visas siuntinys yra kelionėje į Lietuvą per Liepoją. Neuzilgo rengiamas prie didesnio siuntinio.

Visi Gelbekime.

Dabar turite progą gelbėti Lietuvos valdžiai ir žmonėms. Stokite visi į darbą ir stengkitės patys tapti nariais Lietuvos Atstatymo Bendrovės taipgi prikalbinkite kitus.

Šėras \$10.00.

Negalima imti mažiau kaip 5 šėrus. Už idėtus pinigus į Lietuvos Atstatymo Bendrovę visi gauna 4%. Jau buvo išmokėta dividendai per 2 metus. Šiomet už pirmą pusmetį ir-gi apmokėjom.

Dividendai išmokama iš pelno.

Kas perka iš Lietuvos Atstatymo Bendrovės šėrus, tai remia Lietuvos reikalus kuodaugiausia ir patsai sau gelbsti.

ĮGALYTOTINIAI IR NARIAI PRAŠOMI DARBUOTIS. KAS DAUGIAUS ŠĖRŲ PARDUOS, TAS GAUS DOVANĄ. VISO PASKIRTA 10 DOVANŲ.

Visais reikalais kreipkitės:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION

320 FIFTH AVE.,

Lietuvos Atstatymo Bendrovė

NEW YORK, N. Y.

Lietuviai Amerikoje.

NEWARK, N. J.

Prakalbos ir Pasikalbėjimai.

Rugsėjo 12 d. Čionai kalbėjo p. R. Karuža, tik ką sugrįžęs iš Europos. Jis plačiai aiškino Lietuvos padėjimą, lietuvių upą tėvynėje, savo patyrimus iš važinėjimo po Europą ir Lietuvą. Sako, Lietuvoje didelio vargo nėra, žmonės turi ką valgyti ir tt. Toliau aiškino Lietuvos ekonomiską padėjimą. Atstatymui Lietuvos reikia daug pinigų žinoma, bendrovių atstovai visada paprastai žiūrėti optimistiškai į dalykus. Žmonės kalba patiko.

Čion pat vakare buvo susirinkę veikėjų būrelis, dalyvavo ir iš aplinkės pasikalbėjime apie politikos reikalus. Daug svarstyta, bet visų nuomonė beveik vienoda: kad tautinės srovės žmonės darbininkai turi daugiau gilinties į politikos bėgi ir nepavesti viską keletai žmonių. Visų pagėdavimas, kad A.L.T. Taryba New Yorke neatbutinai turi būti tinkamai reformuota. Taipgi pastebėta, kad veikėjai kuriuos darbo žmonės pastato priešakyje, neatbutinai turi klausyti žmonių balso, t. y. visuomenės balso.

Ten Buvęs.

ROCHESTER, N. Y.

Įvairumai.

Rugsėjo 14, čion atsilankė p. J. Bielskis ir kalbėjo pabaznytinėj salėj tikslu organizavimo LAP. bendrovės. Pardavė keletą šerų. Tas biednas klerikais gyvėsi, jog minėta bendrovė galėsianti mokėti 7 nuos. už indetus pinigus. Esanti, girdi, kokia kita ten benarova (vardo nepasakė) bet ji neturinti visuomenės patikėjimo. Taipgi papasakojo apie Lietuvos padėjimą ir sakė, jog visi lietuviai remia Lietuvos valdžią. Tat klausimas kodėl pp. "Morkunas" ir Česnulis sako, jog bedieviska ir negera?

Kalbėdamas vis gyvėsi: "Aš viską žinau apie Lietuvą". Po teisybei tai bobiki kalbėjo.

Rugsėjo 14, Convention salėj atsilankė lenkų prakalbos. Kalbėjo kapitonas lenkas ir kongresmanas J. S. V. kongresą J. C. Kleczka iš Milwaukee, Wis., taipgi lenkas. Tiek noriu pastebėti apie kongresmaną, kuris atstovauja amerikonus savo valstijos ir taipgi dalininkas S. V. valdžios, kur astovauja demokratija. Aš žinau, amerikoniai yra teisingi ir teisybę remia, bet p. Kleczka yra tenkas čia gimęs, todėl ir nedyvai, kad "rodakom" cakė, jog "Lenkija yra labai didelė: nuo Baltiko iki Karpatų ir Dnepro". Tik nedrįso pagiedoti "od morza do morza"....

Amerikonams reikėtų pranešti apie tokius imperialistus, nes Amerikos piliečiai tą hanbą gerai pažįsta. Lietuviai visur priešų turi, ir pačiame Washingtone.

TMD. 52 kp. prakalbos įvyks 28 d. rugsėjo 2:30 po piet, 824 Clifford Ave.

Ypatinę domą turėtų atkreipti visi nariai. Kam rupi apšvietos darbas, visi atėkite, paremkite, gairinkite šią korpelę. Kviečiu visus prognozavus žmones atsilankyti.

Lietuviai Sandarietis.

BALTIMORE, MD.

Iš Rubių Dirvos.

Rubių darbai taip gerai eina, kad kontraktoriai nuo siulymo darbo negali atsiginai. Kas dien po kelis ateina siulyti darbo. Kontraktoriai sako, tur but reikės padėti saines, kac darbo nereikia. O tuomet garbininkai reikalauja cento kito,

pakėlimo ant rubo, tai tuomet kontraktoriai gvoltas! Sako, mes neišeinam su pinigais; kodėl negalima pareikalauti iš žydėlių daugiau pinigų, nes vis tiek taip ilgai nebus. Ateis tuoj tas laikas, kada apmažės darbai, tai jie nežiūrės to kad jų gailėjotės, jie tuomet tiek mokės, kiek norės, o ne tiek, kiek jums reikės gauti nuo jų. Bet unija šiuo laiku veikia, galima sakyti aidoblistiškai. Daug pagerėjo rubsiuvių algos. Mat, prie to daug reiškia, kad turime lietuvių tvarkdary, p. J. Bulotą, kurs sanžiningai dirba rubsiuvių unijai.

A. K. Keriviškis.

RACINE, WIS.

Despotas ir Skundikas.

Čia parapijonai sudėjo pinigų statymui klebonijos. Kunigas norėjo pats vadovauti statymo bizniui, bet parapijonai pasipriešino sakydami: "Mes sudėjom pinigus, mes ir prižiuresime statymą klebonijos". Kunigas supyko, kad žmonės įeško teisybės ir rugp. 24, laike pamokslavaskiojės atsiveikino ir išvažiavo į Rockford, Ill.

Lietuviai turi but atsargūs nuo tokio kunigo nes jis daug blogų darbų čia yra padaręs, visus butų sunku ir surašyti. Paminėsiu tik vieną:

Kartą čia buvo ištikimybės paroda. Buvo nutarę dalyvauti visos draugijos. Bet kunigas V. S. prisakė draugijoms visoms atskirai maršuoti ir tam daug išlaidų daryt. Sutikę tokias sunkybes atsakė maršuoti ALTS. 25 kp., SLA. 100 kp., L.B. D-tė, o liko vien bažnytinės. Pirmiaus buvo pasirašę kad dalyvaus atstovai nuo kelių draugijų skaičiuje 10 žmonių. Atsakisias draugijas kunigas įskundė valdžiai kaip neištikimas. O karės laike tai baisiausias įskundimas ir dabar tuli miesto valdininkai į lietuvius neteislingai atsineša per lietuvių penėto kunigo liežuvį.

Šalin Paršaičių draugat ir lietuvių visuomeninio gyvenimo demoralizuotojai. —M. K.

BALTIMORE, MD.

Idomos Prakalbos.

Rugsėjo 14 d. atsilankė prakalbos, parengtos LA. B-vės vietinio skyriaus. Kalbėjo ką-tik iš Lietuvos pargrįžęs gerb. R. Karuža, kuris pirmiausia papasakojo kokius įspūdžius įgavo kada pasiekė Lietuvą. Jis sako: Nuvažiavęs į Lietuvą ištikriųjų persitikirinau, kad Lietuva yra laisva ir nepriugulminga respublika, nes turi savo tvirtą demokratiską valdžią, turi nemažai gerai organizuotos kariuomenės, turi didelį orlaivyną ir ta Lietuvos narsį kariuomenę jau apvalė savo tėvynę nuo Rusijos bolševikų, kurie niekados daugiau į Lietuvą jau nesugrįš, (griausmingas delnų plojimas), nes Rusijos bolševikai, kaip kokie šaranciai, išpustijo Lietuvą ir kur tik jie buvo įsibrovė. Lietuva daugiausia nukentėjo nuo bolševikų, o Lietuvos žmonių neapykanta už padarytas skriaudas taip labai pakūsiu prie bolševikų, kad jokiu budu bolševikai jau negali užkelti kojos ant Lietuvos žemės. Toliau papasakojo kaip Lietuvos valdžiai buvo labai sunku susiorganizuoti ir kuri pirmiausia nuo bolševikų turėjo nukentėti. Bet aciū Lietuvos intelegenijos rimtumui ir sugabumui Lietuvos valdžiai turi savije visas partijas ir šiandien yra demokratiškiausia valdžia pasaulyj. Toliau pasakė, kad visai nėra bado ir kad pas

ukininkus yra tiek pinigų, kad dar niekad nėra tiek buvę, nes ukininkai nieko dabar negauna pirkti kas reikalinga prie ukės ir pinigus kasa į žemę, vieni baikutėm, kiti bonkom. Lietuvos ukininkai šiandien sako: Mes nereikalaujame nuo jų aukų, mes jums užmokėsime už viską gerai, tik jūs mums duokite, kas mums yra reikalinga. Beto dar pasakė, kad Lietuvos žmonės nieko nenori imti kas prasta, kad ir už dyką, o ypač iš drapanų ir avalinės. Toliau pasakė, kaip šiandien Lietuvos žmonės smarkiai griebiasi apšvietos, nes kur pirmiau buvo desėtkai berniukų mokykloj, šiandien yra ukstančiai berniukų ir mergaičių. Ant galo pasakė, kad šiandien yra reikalingiausias ir svarbiausias reikalas tai paėmimas prėkybos ir pramonės į savo rankas ir kvietė tenai važiuoti į Lietuvą ir užimti tas šakas, nes jeigu patys lietuvių tą neįstengs arba nesupras, tai žydai vokiečiai, o iš dalies ir lenkai, tą paims į savo rankas.

Po tam trumpai kalbėjo ponias Karužienė. Kvietė visus važiuoti į laisvą ir nepriugulmingą Lietuvą. Ant gabo p. Karuža trumpai kalbėjo apie rubsiuvių bendrovę, nurodė, kokias pelninga dirva laukia Lietuvoj rubsiuvių ir kvietė visus dėtis prie Lietuvių Rubsiuvių Bendrovės, kurią dabar organizuoja LA. B-vė ir kad kuogreičiausia butų galima Kaune uždėti rubų dirbtuvę, nes dabar Lietuvoj begalo reikalinga drapanų. Po tam buvo atsakinėjama į klausimus, kurie buvo paduodami ant rašto. Klausimu buvo gana daug ir visi rimti, į kuriuos gerbiamas kalbėtojas rimtai ir atsakinėjo. Tarp ko-kito vienas klausimas buvo toks: Kaip Lietuvos valdžia žiuri į Gabrio sėbion, Olševskį, kun. Bartušką ir kit., kalbėtojas atsakė: "Gabrys ir Olševskis negali įvažiuoti į Lietuvą. Gabrys pabėgo iš Lietuvos, o Bartuška yra uždarytas viename kaime, iš kurio negali niekur kitur išeiti, nes tuoj butų areštuotas, o jo laikraštis "Žarija" yra uždarytas.

Aš čia dar noriu pastebėti štai ką: Kada mūsų klerikalai su didžiausiu įtėpimu ir visokiais budais renka aukas Lietuvai, o vartoja savo klerikaliskai propogandai, tai mūsų rengėjai ir kalbėtojai perdaug įsitikėję į biznį ir nuo aukų šalinasi. Jeigu kas rengėjams užsimena, kad parinktų aukų laike prakalbų, tai gauna atsakymą, kad kalbėtojas nesutiks. Na, o kalbėtojas atkartotina tvirtino, kad Lietuvoj nėra bado, atpenė, dar pinigų perdaug. Kas ištikriųjų sunku įtikėti. Padėkime sau, kad pas žmones ir butų šiek-tiek tų pinigų, arba tie' žmonės nekenčia bado, bet valdžiai arba kitaip sakant, politikos reikalams, tai tiesiog yra stoka ir tai faktas. Štai Paryžių pradėta organizuoti Lietuviški pulkai, o tų pulkų pargabenimui į Lietuvą ir buvo kreiptasi į amerikiečius, nes Lietuvos valdžiai neturėjo pinigų pargabenimui tos kariuomenės į Lietuvą. Taigi, kam kam o Lietuvos laisvės reikalams tai mes neturėtume praleisti nei vienų prakalbų, kokios jos nei butų, politiškos ar ekonomiškos, aukos turėtų buti renkamos Lietuvos laisvės reikalams. Nors p. Karuža atkartotina tvirtino, kad Lietuvoj nėra bado, bet žmonės tam melabai norėjo tikėti, nes buvo girdėt kalbant: "Mes jau iš laisvų ir laikraščių žinome, kad Lietuvoj nėra taip gerai, kaip kad kalbėtojas sako."

P. Juras.

PATERSON, N. J.

LA. B-vės Prakalbos.

Rugs. 11, LA. B-vės atstovas Pr. Biliunas su savo pagalbininkais A. Aleksa, J. Bargausku ir M. Navicku surengė prakalbas p. V. K. Račkauskui ir A. S. Trečiokui.

Gerb. V. K. Račkauskas kalbėjo apie ekonominį Lietuvos padėjimą praityje, dabar ir ateityje. Ragino pirkti A. B-vės šerūs. Publika patenkinta puikiais išvadziėjimais.

Ponas Trečiokas taipgi ragino dėtis prie LA. B-vės. Puiliukos buvo pilna salė. Po prakalbų buvo duodami klausimai. Klausimai turėjo but duodami raštiškai, tat visoki "didvyrai" iš namų prisirašė visokių "klausimų", į kuriuos gerb. Račkauskas rimtai atsakė. Paskui Račkauskas su Biliunu pėrėjo per svetainę ir tapo parduota LA. B-vės šerų už kelis šimtus dolerių.

Nors tuli nenuoramos darė pastangas, kad žmonės nesidėtų prie Liet. Atst. B-vės, bet jų pastangos nuėjo niekais: šiandien žmonės žino, kas remtina, o kas ne.

LAB. Sėrininkas.

EASTHAMPTON, MASS.

Iš draugijų veikimo.

Nep. Paš. Kliubas DLK. Vytauto 3 d. rugs. atsilankė metinis susirinkimas. Prie klubo prisirašė trys nauji nariai. Rinkta pusė naujos valdybos, o pirminkas, raštininkas ir vienas išdo globėjus palikta tie patis. Išrinktas išrinktas V. Daikas. Pinigų klubas turi arti \$1000. Bet tik gaila pasakyti, kad nariai nenutarė nieko naujo veikti pradėdami naujus metus, nors tai buvo minima ant susirinkimo ir raginama prie desinio veikimo su pradžia dešimtų metų klubo gyvavimo. Turbut dar nevisiems yra suprantama, kad draugijos rengdamos prakalbas, paskaitas ir lavinimosi vakarus padaro daug gero dėlei visuomenės ir savo narių, o taipgi išaina ant naudos ir pačioms draugijoms, nes žmonės apsuprėte su visuomenės reikalais dedasi prie draugijų.

Rugs. 4 d. buvo rengiamos socialistų prakalbos. Kalbėtoju žadėjo buti J. Jukelis, bet jam neatvažiavus prakalbos neįvyko, tik uždėk už svetainę užmokėjo.

Rugs. 5 d. TMD. 16-ta kuopa surengė p. A. Martui prakačias, kuris kalbėjo dvejais atvėjais. Pirmia aiškino iš Lietuvos. istorijos apie santikius lietuvių su vokiečiais, lenkais ir rusais ir ragino rašyties prie LDG., kurios tikslas yra gelbėti Lietuvą bei jos žmones daktarais, gyduolėmis ir drapanomis. Prie minėtos draugijos prisirašė apie 13 narių ir daugelis pasižadėjo ką paskui ir išpildė. Antru kart p. Martus aiškino amatinkų reikalingumą tvirti bendroves iš ko galėtų patys apturėti naudą ir Lietuvai galėtų pagelbėti. Taipgi nupeikė tų darbelius, kurie praleidžia laiką pulurmuose, bei prie kazyrų.

Aukų surinkta lėšų padengimui už svetainę \$6.00.

Nedėlioje, rugs. 7, atsilankė pirmas LGD. skyriaus susirinkimas pas V. Mickų po No. 82 Garfield Ave., prie minėtos draugijos prisirašė keturi nauji nariai, taipgi išrinkta trys nariai perėti per stubas ir paraginti prisidėti prie gelbėjimo karės nukentėjusių.

Kaip praneša išrinktasis komitetas, rinkime aukų turi geras pasekmes. Apie tolimesnius šios draugijos nuveiktus darbus pranešiu vėliaus.

S. J. J.

Pranešimai iš Washingtono, D. C.

EGZEKUTYVIO KOMITETO PRANEŠIMAS.

Šiomis dienomis Egzekutyvis Komitetas gavo sekančio turimo dokumento ir pranešimus:

Užsienio Reikalų Ministerija. No. 659.

Į Visas Lietuvos Atstovybes. Vasario mėnesy Lietuvos atstovybės Berline buvo slūstas laiškas visoms atstovybėms, kad visos kitos Lietuvos atstovybės yra priklausomos nuo Berline atstovybės. Šitas laiškas reikia skaityti nebuvisiu. Lietuvos atstovybė Berline neturėjo įgaliojimo išleisti tokį įsakymą.

Užsienio Reikalų Ministerija pabrėžia, kad visos Lietuvos atstovybės užsieny priguli tik tai nuo Užsienio Reikalų Ministerijos o ne viena atstovybė nuo kitos. Žinomas daiktas, kol dar susisiekimas taip sunkus yra, patartina, jeigu tat eina greičiau, susisiekimu pasinaugoti Berline ar kitos atstovybės tarpininkavimu, betgi tas nereikia jokios priklausomybės nuo Lietuvos atstovybės Berline ir tebus pildytina tol, kol susiekimas nebus visai liuosas.

Pasirašo:

M. Šlezevičius

Ministeris Pirmininkas ir Užsienio Reikalų Ministerijos Valdytojas.

Išsiuntinėti:

1. Lietuvos atstovybei Vokietijoje,
2. Lietuvos atstovybei Šveicarijoje,
3. Lietuvos atstovybei Francuzijoje,
4. Lietuvos atstovybei Anglijoje,
5. Lietuvos atstovybei Danijoje,
6. Lietuvos atstovybei Švedijoje,
7. Lietuvos atstovybei Suomijoje,
8. Lietuvos atstovybei Latvijoje,
9. Lietuvos atstovybei Lietuvių Egzekutyvių Komitetui Amerikoje.

Kaunas, birželio 2 d. 1919 m.

Sekantis įgaliojimas buvo prisijustas kablegramu: Kovno, Lithuania, Lithuanian Executive Committee, Vinikas, Washington.

Authorize you to take immediate steps before postmaster general of America to insure the acceptance of letters and general postal matter to Lithuania. General postmaster of America and Universal Postal Union have been notified about the matter.

Tomaschewich,

Chief Lithuanian Postmaster. Čion paduotas įsakymas Ministerio Pirmininko ir Užsienio Reikalų Ministerijos Valdytojo, Gerb. M. Šlezevičiaus ir įgaliojimas, Vyriausios Galvos Lietuvių Pašto, Gerb. Tomaševičiaus, nustato stovį ir sąryšį Amerikos Lietuvių Tarybų Egzekutyvio Komiteto Washingtono su Lietuvos Valstybe.

Taipgi gauta sekančios kablegramos iš Paryžiaus:

Paris, Lithuanian Executive Committee, Washington.

Delegation requests American Lithuanian newspapers to send ten copies of their papers for distribution among prisoners in France, etc. If not gratis let funds pay. Please communicate this urgent request to our papers.

Balutis. Lithuanian Executive Committee, Washington.

Vilna reports seven Lithuanian benefit societies without provisions since May. Poles took

those possessed. Now asking help Lithuanian Government or if unable that Allies send authoritative commission to Vilna to do them justice. Poles holding meetings in different parts of occupied territory, publicly insulting Lithuanians and agitating for Poland. Lithuanian government made new commercial agreement with Letto for transit through Lettonia to Libau. Hundreds of Lithuanian soldiers at Libau awaiting transport to carry American goods bought in France.

ZILJUS. Užklauius Amerikos Karės Departamento kokią informaciją jie turi apie naują demarkacijos liniją tarpe Lietuvių ir Lenkų, atsakė sekančiai: WAR DEPARTMENT Office of the Chief of Staff.

Washington. September 2, 1919. From: The Director of Military Intelligence.

To Executive Committee, Lithuanian National Council, 703-15th St., N. W., Washington, D. C.

Subject: Lithuanian Boundary.

1. Complying with your request of August 26th, 1919, will state that the present line of demarcation between Poland and Lithuania is: Avgustov—Sopotskin—Rotnitsa—Stokii—shki—Poportsi—Shirvinti—Gedroitsi—Tourgina—Kazachizna—Godutsishki.

2. The Boundary line quoted above was that settled between the Poles and Lithuanians by a mutual agreement of July 28th, 1919. The Poles occupied Augustavovo on July 26th, 1919.

Signed: M. Churchill, Brigadier General, General Staff.

Gerb. T. Naruševičius praneša, kad prof. Valdemaras, pirmininkas Lietuvos Delegacijos Taikos Konferencijoj išvažiavo iš Paryžiaus į Kauną.

M. J. VINIKAS.

Lietuvos Pil. Mokestys.

Lietuvos valstiečiai (nedvarininkai) savo rankose turi žemės apie 4 milijonus dešimtinių, už kurių kiekvieną reikia mokėti po 5 markes mokesnių, kas išviso padaro 20 milijonų metams, o išviso Lietuvoj yra mokesniais mokamos žemės apie 7 milijonus dešimtinių, taip kad vienais metais mokesnių turėtų buti sumokama 35 milijonai markių.

Bežemiai ir Mažamečiai, kurie norės gerai gyventi, turės imti iš fondo žemės nuosavybėn, imdami nuosavybėn, turės bent 10-tą žemės vertybės dalį pinigais įmokėti. Jeigu jie ims nuosavybėn tik vieną milijoną dešimtinių ir už kiekvieną dešimtinę norės įmokėti tik po 15 rublių, tai susidės 30 milijonų markių.

Dabar pardavinėjamas vidaus paskolos bonus valdžia paskui mielu noru priiminės mokesčius mokant arba iš fondo žemės imant kiek, o kadangi pinigai vėliaus bus daug brangesni, kaip dabar, tai kiekvienas dabar nusipirkęs bonų ir paskui jais mokėdamas mokesnius už žemę pelnys dvigubai, o gal ir trigubai. Delto ukininkas, kuris žemės mokesčius moka arba bežemis ar mažamečiai, kuris norės daugiau žemės gauti, visai savo reikalų nesuprastų, jeigu dabar turėdamas pinigų nepirktų valstybės vidaus paskolos bonų.

A. Rimka, Pirmininkas ir Žemės Reformos Komisijos Sekretorius.

Laiškas iš Švedijos.

PAASKINIMAS SIUNTU-SIEMS PINIGUS LIETUVON. Stockholmas, 26-VIII-19. Gerb. "Sandaros" Redakcija, malonėkite įdėti šį paaiškinimą:

Lietuvos pasiuntinybėn Stockholme ateina pastaruoju laiku skundų, kad iš Amerikos pasiųstieji pinigai Lietuvon per čionykštį švedų-Lietuvių Komitetą arba mano vardu nebuvo persiųsti paskirton vieton. Į taituriu paaiškinti, kad aš esu persiuntęs Lietuvon visus pinigų, kokius tik esu gavęs. Vienok keletas sumų guli dar pas mane, nes jos buvo atėjusios be nurodyto adreso, kam siųsti Lietuvon ir dažnai net be adreso, o tik su vardu-pavarde iš ko pinigai pasiųsti. Kiekvienam pinigai pasiųsti iš Amerikos 1916 metais atėjo Stockholman tik dabar. Ypač ateina daug laiškų, sulauktytų ir išguldysiu cenzuroj kokius trejus-ketverius metus.

Kai tik gausiu tikras žinias kiekvienam atskirame atvejuje, kam pinigai pasiųsti, tai tuojau juos ir išsiųsiu. Prašau kreiptis pinigų reikaluose šiuo adresu:

Litauiska legationen,
Styrmanngatan 15,
Stockholm.
Su augšta pagarba
J. Aukštuolis.

Obšrutai, Vilkiški apskr. Liepos mėn. L-vių K-nių jaunimo Kuopa "Spindulis" Obšrutuose, surengė du Lietuvių Vakarų. Liepos 2 d. mlytojai vaidino K. Alytos 3-jų veiksmų dramos vaidelį "Ant bedugnės krašto". Suvaidino vidutiniškai. Liepos 20 d. vaidino Karbatovos 3-jų v. dramos vaidelį iš liaudies gyvenimo "Katriutė" ir vieno veiksmo komediją "Tik tai niekam nesakyk".

B. Dobilas.

Alksnėnai, Vilkiški apskr. Liepos 13 d. Nasiškių kaime pil. Kulboko namuose buvo Lietuvių Vakarų. Rengė Alksnėnų Jaunimo Kuopa "Ziedas". Artistai—megejai vaidino dvi komediji: "Neatmezgamą mąžą" ir "Eksproprijatorių". Pelnas paskirtas L. Raudonojo Kryžiaus naudai. Publikos buvo nedaugiausia. Tvarka pavyzdin-ga.

J. Jaunuolis.

Andrejovas. Čia žmonės mažai težino apie valdžios darbą ir šių dienų Lietuvos reikalus. Tarp vietinių gyventojų viešpatuoja bolševikų dvasia. Vokiečių jau nebėra. Žmonės nepatenkinti vietine milicija ir valdininkais, kurie ima kyšius, ir tik už pinigus viskas galima. Tas buvo pasakyta susirinkime.

Iš L.N.F. Raštinės.

LIET. NEPRIGULMYBĖS FONDO ATSKAITA už Liepos mėn. 1919 m.

Baltimore, Md. Lietuvių Amerikos A'letų Kliubas per "Vie-nybę Lietuvinkų") vardai tilpo No. 30 "Vicn. Liet.") aukavo \$12.90

Oglesby, Ill. Sv. Izidoriaus dr-stė per J. Kančevičių aukavo 10.00

Kearney ir Harrison, N. J. 13-to skyriaus mėnesinė mokestis. Šie aukavo: \$6.00 A. Mačulis; po \$2.50—J. V. Baltrukonis, A. Norvaiša ir J. Paulionis; \$2.00—K. Mačulis ir J. A. Kubilius; po \$1.00—P. Keršulis ir P. Raguškas; po 50 c.—G. Diskevičūtė, J. V. Budrevičius, J. Sikorskis ir J. Bendaravičius; po 25 c.—J. Petrušionis, N. Pacenkienė, M. Velivūtė ir P. Kančevičius. Prisiuntė J. Baltrukonis. 23.50

So. Chicago, Ill., 74 SLA. kuopos narių mėnesinė mokestis. Prisiuntė P. Šimaitis 2.50

Waterbury, Conn. Aukos, surinktos Lietuvių Dramatiškos Draugijos "Varpas" gegužinėje 29 d. iBrž. Prisiuntė K. J. Paulauskas 23.25

Rochester, N. Y. LNF. 15-to skyriaus narių duoklės. Prisiuntė K. J. Semaška 30.00

Racine, Wis. ALT. Sandaros 35 kuopos, per M. Kasparaitį aukavo 50.00

Chicago, Ill. Dr. K. Drangelis nuo Chicagos Liet. Tarybos prisiuntė 23.38

Seattle, Wash. A. Kaunas per J. Martinkaitį paaukavo 10.00

Harrison, N. J. DLK. Rimgaudodr-stė per A. Koleką aukavo 300.00

Brooklyn, N. Y. 38 SLA. kuopa aukavo \$10.00; šie nariai aukavo, \$1.50—M. Daugirdienė; \$1.05—V. Vabalavičius; po \$1.00—S. Narbutas, A. Ramanauskas, J. Užupis, M. Kalkis, A. Kazlauskas ir J. Kviklis; 25c.—M. Skorankevičius; po 10 centų—P. Kulikauskienė ir B. Valaitis. Viso per A. Ramanauską prisiūsta 19.00

Boston, Mass. Per "Sandarą" iš įvairių vietų suaukauta: \$230.85 iš Montello, Mass.; 175.90—iš So. Boston, Mass.; \$110.43—iš Easthampton, Mass.; \$86.00—iš Lowell, Mass.; \$67.95—iš Hartford, Conn.; \$60.00—iš Norwood, Mass.; \$44.00—iš West Lynn, Mass.; 34.00—iš Canon, Mass.; \$30.00—Providence, R. I.; \$26.14—Lewiston, Me.; \$25.00—Jaunimo Rateis; \$21.15—Worcester, Mass.; \$20.00—Cambridge, Mass.; \$10.00—J. Dailida; \$8.50—Salem, Mass.; po \$5.00—J. Auda ir J. Orlauskas; \$3.00—J. Kerdiejus; po \$2.00—P. Venckus, A. Gildutis ir J. A. Baukus. Viso \$706.57

Cleveland, O. R. Kruopis pardavė LNF. stampų už 10.00

Liepos mėn. viso \$1,221.10

Nuo pradžios iki 1 Liepos įplaukė 68,780.94

Viso labo \$70,002.04

Nuo pradžios iki rugpj. išmokėta 69,166.94

Lieka \$835.10

P. JURGELIUTĖ, LNF. sekr. 307 W. 30th St. New York City.

Tel. Boulevard 7328.

JOSEPH B. AGLINSKAS. 3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užlaikau Knygų Krautuvę, paruoodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiena, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatrams knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais paruoodu: "Naujienas", "Laisvę", "Keleivį", "Kardą", "Dilgėles", "Moterų Balsą", "Sandarą", "Amerikos Lietuvį", "Dirvą" ir "Lietuvą". Prisiūsdami už 6 c. krasaženklų reikalaukite katalogo.

Tel. Boulevard 7328.

JOSEPH B. AGLINSKAS. 3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užlaikau Knygų Krautuvę, paruoodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiena, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatrams knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais paruoodu: "Naujienas", "Laisvę", "Keleivį", "Kardą", "Dilgėles", "Moterų Balsą", "Sandarą", "Amerikos Lietuvį", "Dirvą" ir "Lietuvą". Prisiūsdami už 6 c. krasaženklų reikalaukite katalogo.

Tel. Boulevard 7328.

JOSEPH B. AGLINSKAS. 3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užlaikau Knygų Krautuvę, paruoodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiena, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatrams knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais paruoodu: "Naujienas", "Laisvę", "Keleivį", "Kardą", "Dilgėles", "Moterų Balsą", "Sandarą", "Amerikos Lietuvį", "Dirvą" ir "Lietuvą". Prisiūsdami už 6 c. krasaženklų reikalaukite katalogo.

Tel. Boulevard 7328.

JOSEPH B. AGLINSKAS. 3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užlaikau Knygų Krautuvę, paruoodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiena, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatrams knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais paruoodu: "Naujienas", "Laisvę", "Keleivį", "Kardą", "Dilgėles", "Moterų Balsą", "Sandarą", "Amerikos Lietuvį", "Dirvą" ir "Lietuvą". Prisiūsdami už 6 c. krasaženklų reikalaukite katalogo.

Tel. Boulevard 7328.

JOSEPH B. AGLINSKAS. 3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užlaikau Knygų Krautuvę, paruoodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiena, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatrams knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais paruoodu: "Naujienas", "Laisvę", "Keleivį", "Kardą", "Dilgėles", "Moterų Balsą", "Sandarą", "Amerikos Lietuvį", "Dirvą" ir "Lietuvą". Prisiūsdami už 6 c. krasaženklų reikalaukite katalogo.

Tel. Boulevard 7328.

Bell Phone Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Doktoras ir Chirurgas.
Ofiso Valandas:
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedeliomis iki 4 po pietu.

Telephone So. Boston 605
LIETUVIŠKAS
Advokatas
WILLIAM F. J. HOWARD
Lietuviška pavardė buvo
Vincas F. J. Kavaliauskas
315 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Vasara Ateina.

Bus šilta. Dabar geriausias laikas užsakyti Siutus kuriuos mes pasiūvame puikiai sulig vėliausio "block" sistemos kirpimo. Šitai pasiūti drabužiai geriausiai tinka košnam žmogui. Žemos kainos—darbas gvarantuotas. Taipgi visokius drabužius išvalome, išprošinam ir sutaisom.
So. Boston Custom Tailors,
K. Plioplis, A. Samokaitis sav.
278 Broadway, South Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.
509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJOS
PRADŽIA MOKSLO 15 d. RUGSĖJO.
Kas pradės mokslą ne vėliau 20 d. spalio ir nepraleidamas lekcijų lankysis iki 1 d. birželio—tokiam mokiniui bus ruojamos lekcijos sena kaina: 10 lekcijų 10 d. Tie visi, kurie tik nori gauti 10 lekcijų, tai moka—dainavimo ar kompozicijos—už 10 lekcijų—15 d. Piano, smuikos ir kitų instrumentų 10 lekcijų—13 dol.—Lekcijos pusvalandinės.
Mokytojas praleidęs lekciją ją mokiniui grąžina. Mokinio praleista lekcija ruojas kaip ir buvusi.
"Kanklės" spaudoje. Siųsk prenumeratą.—Vienas dol. "Kanklės" šitu kartu bus atiduotos iš karto kaip po visų metų leidinys.
M. PETRAUSKAS,
769 Broadway, So. Boston, Mass.
Phone 962 W. So. Boston. (39)

Pain-Expeller
Užsigavimai gal atstikt netikėtai—bukite prisirengę.
greit nutildo skausmą nuo sumušimų, nusi-grendimų ir išsiekimų. Žiūrėkite, kad butu su INKARO ženklų! Galima gauti visose aptiekose už 35c ir 65c arba išsiųsdint nuo F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

RUFFLES
panaikina pleiskaną! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimu: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskaną, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkarčiais suvilgant galvą bus užtektinu, kad pleiskanos neatsinaujintų. Nusipirkite šiaukt RUFFLES bukute aptiekėje. Kaštuos tik 65c, bet jūs sakykite, kad jos vertos daug daugiau. Paaiškinimai pridėti prie kiekvienos bukutės. Jei negausite jų aptiekėje, tai atsiųskite mums 75c. pašto markėmis, ar money order šiokiu adresu: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Legislaturas Reprzentantas
ELIHU D. STONE
Advokatas ir Teisų Patarėjas.
Užstatų Komisionierius.
66-67 JOURNAL BUILDING
262 Washington St., Boston, Mass.
Telefonai: Main 3334
Main 2300

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
*Akiu Specialistas.
399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

PUIKIAUSIA SO BOSTONE BARZDASKUTYKLA IR KIRPYKLA
JUOZO KAZIUKONIO.
Užlaikau geriausius barberius, pridabojų švarą, skutame ir kerpame visokiomis madomis—kaip kas nori.
Turiu švairią pirmos klasos pjūti ir galima išsimaudyti.
224 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Dr. M. V. Casper
(KASPERAVICIUS)
Lietuvis dentistas.
Priėmimo valandos:
nuo 10 iki 12:30 dieną,
nuo 1:30 iki 6 p. pietų ir
nuo 6:30 iki 9 val. vakaro.
425 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 27.

DR. L. J. PODDER
Iš Petrogrado.
GYDO SLAPTAS VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS.
Taipgi Kraujo ir Odos Ligas.
VALANDOS: Nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare.
Kalbu Ruskai ir Lenkiškai.
69 CHAMBER ST., BOSTON
Telephone: Haymarket 3390.

ATYDA!
Centralio Bendro Lietuvių Banko Prezidentas
Juozas Kavaliauskas sako:
Kad atstatymas Lietuvos priguli nuo pačių lietuvių. Žmogus negali jausties laisvu, pakol patsai savo reikalų negales atlikti. Svetimtaučiai sako, kad tik 25 nuosimtis lietuvių moka skaityti ir rašyti, o tie, kurie moka skaityti ir rašyti, mažai supranta arba nenori suprasti, tautos reikalus. Tai jeigu Kiniečiai turi 3000 raidžių ir visi moka skaityti, Tai kodėl mes, lietuviai, ne-mokam, turėdami tik 26 raides? AR MES NE TOKIAS SMEGENIS TURIM? Taip, broliai ir sesutės, sukruškime mes visi, kaip vienas už visus, o visi už vieną ir išmokime rašyti ir skaityti. Atminkite, kad MOKSLAS—ŠVIESA, o ne MOKSLAS—TAMSYBĖ.
Lai pamato pasaulis, kad mes neturėdami per 40 metų savo spaudos mokam rašyti ir skaityti kaip ir kitų mokytytų tautų žmonės. Kad pagelbėjus Jums visiems, t. y. moterims ir vyrams atsiekti tą brangiausį tikslą, aš savo lėšomis atidariau mokyklas šiuose miestuose: Bostone, So. Bostone, Cambridg'iu, Lynne, Brightone ir kituose Naujos Anglijos miestuose.
Tad visi iki vienam reikalaukit aplikacijų ypatingai ar per laiškų, šiuo antrašu:
CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS,
32-34 Cross St., Boston, Mass.

Mes specializuojames kepime Vienos ir Ruginės duonos del Lietuvių ir tikimės, kad reikalausit mūsų duonos iš savų grosernių.
GROCERS BAKING COMPANY,
21 Hillsboro St., Dorchester, Mass.

DOVANAI
Iki 30-tai dienai Rugpjūčio-August mėnesio
Kas lyg augščiau minėtai dienai užsirašys dienraštį "Lietuvą" arba atnaujins seną prenumeratą (nors neišsibaigusią) ant ištisų metų, gaus DOVANAI mūsų spaudos labai gražią knygą "Vėliavos Akyvaizdoje" vertės \$1.00, kurios turinį perskaitęs niekuomet neužmirš ir bus kas draugams papasakoti; arba puikų spalvuotą \$1.00 vertės Lietuvos Respublikos žemlapį, kurio kopiją prezidentas Wilsonas išsivežė Paryžiaus Taikos Konferencijon.
Prenumeratą ir orderį dovanoms siųskite:
"LIETUVA" DAILY,
3253 So. MORGAN St., CHICAGO, ILL.

MOTERIS IR MERGINOS, PALAUKITE!
PRANESU JUMS, kad šiomis dienomis užbaigėme daryti jums naudingą knygą: KNYGA VALGIŲ GAMINIMUI, kurioje telpa keturi šimtai (400) geriausių parinktų išmėgintų valgių. Sutaisyta gražiai, knyga turi 164 puslapius, didumas 9X6 coliai, gražiai auksuota antspauda ant viršaus. Išsirašykite šitą knygą sau ir bukite pilnom virėjom.
Āpart valgių čia rasite ir daugybę naudingų patarimų, reikalingų prie namų prižiūrėjimo. Nereiks jums bėdavoti, kas reikia virti, pažiūrėsite į knygą ir tuojaus visoki valgiai stovi prieš jumis, išaiškinta gražiai kaip ką padaryti. Sutaupins jums laiką, palengvins gyvenimą. Nelaukite ilgai, pirkite dabar, pasitarkite su kitomis ir kartu sau parsisiųskite!
Apdarytos kaina \$1.50; neapdarytos — \$1.25.
Rašykite taip:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Jatul's Šeimyniškos Gyduoles.
Apsaugojimui savo sveikatos vartokit:
Jatul's Anodia \$1.00,
Musų Anodia tikrai Europiško stiprumo;
Jatul's Capsulax 50 c.
Nuo užkietėjimo vidurių;
Jatul's Capudache Capsules 50 c.
Rekomenduojam nuo galvos skaudėjimo;
Jatul's Cough Remedy \$1.00,
Šią mediciną mes rekomenduojam nuo kosulio ir krutinės skaudėjimo;
Jatul's Ext. Stomache Bitters \$2.00
Duoda stiprumą ir taiso apetitą prie valgio ir
Jatul's Trejanka 50 c.
Sudėta iš gydančių šaknių.
Ir šimtai įvairių kitokių gydančių žolių galima gauti pas mus. Visokius patarimus duodam, kas link medicinos ir sveikatos. Reikalaujame agentų.
Duodam gerą uždarbą.
Kreipkitės žemiaus paduotu adresu.
Per mane galima gauti medicinų, kokių tik pasaulyje vartojama. Reikale Tamsta, su orderiu sykiu siųsk ir pinigus. "Money Order" arba registruotą laišką adresuokit:
P. A. JATUL,
P. O. Box 2128, Boston, Mass.

Vietos žinios.

Cambridge lietuviai turėjo masinį susirinkimą rugsėjo 21 d., 1919, kur dalyvavo virš 1 000 žmonių ir sudėta apie \$2000.00 Lietuvos valdžios parėmimui. Šį darbą atliko sandariečiai ir katalikai. Katalikai susiprato ir nebesiūnčia pinigų į klerikalų kontroliuojamą Tautos Fondą, bet siūnčia tiesiog Lietuvos valdžiai drauge su sandariečiais. Po šimta dolerių aukavo: Petras Bartkevičia, Antanas Ivaškevičia, Juozas Jankauskas ir kun. F. Juškaitis. Kitų aukautojų vardai "Sandaroje" bus paskelbta vėliaus.

Policijos streikas. Bostone vis tęsiasi Miesto valdžia skelbia, kad apie 500 policistų sugrįžo prie darbo, bet virš 1000 dar tebestreikuoja ir tikisi darbininkų unijų paramos bei kitų miestų policistų paramos. Bostoną dar vis saugoja milicija ir skėbaujanti policistai.

Tainos policijos agentai iš Washingtono visą savaitę tyrinėjo policijos streiko priežasties Bostone. Daugelio besirengiančių prie generalinio streiko darbininkų unijų vadai tapo apšaukti bolševikais ir laukiama daug areštų. Aurių kardinolas į maišomas į policijos streiką, mat didžiūma policistų ariai, o ariai priešingai Wilsono politikai linkui Airijos, taigi aurių kardinolas kaltinamas kurtimuose prie sukilimo.

Dabar Bostonas pilnas kulkasvaidžių ir 20,000 ginkluotos kariuomenės parengta malšinimams.

ALTS. 7 kp. Lietuvių Kalbos ir Matematikos Mokykloje lekcijos greit prasiūdės. Norinčiųjų lankyti mokyklą susirinkimas įvyks nedėlio, rugsėjo 28, 1919, 10 val. ryto ALTS. 7 kp. kambariuose.

J. Palionis.

Antanas Gabrėnas, gydomas nuo sužeidimo Chalsey liginėje, gavo laisvą iš savo tėviškės, Pusinavos kaimo, Šiaulių apskr. Rašo, kad visa šeima ir visi Kauno gyventojai sveiki, turi maisto, tik bijo lenkų ir rusų išiveržimo.

"Gabijos" Repeticija. Pėtnyčioj, Rugsėjo 26 d. š. m. vakare, Lietuvių Salėje įvyks "Gabijos" repeticija. Meldžiame visus choristus ir mėgstančius dainuoti atsilankyti koskaitlingiausiai.

"Gabijos" Rešt.—

P. Zokaitis.

Cambridge, Mass.

ALT. Sandaros 9 kuopos susirinkimas bus 28 d. Rugs. (Spet.) Sandaros ruimuose, 875 Cambridge St., 5 val. vakare susirinkiti visi nariai ir naujų atsiveskite, turime svarbių reikalų aptarti.

Valdyba.

N. Rastenis, buvęs mokinyš Lietuvos Muzikos Konservatorijos, sugrįžo iš Amerikos kariuomenės. Ponas Rastenis influenzos laikuose buvo susirgęs ir iki šių dienų išbuvo kariškame ligonbutyje. Jam darė kelias operacijas. Dabar p. Rastenis visiškai sveikas.

Feliksas Vaitekunas iš Binghampton, N. Y., sandariečis, atvykęs su Progress Shoe Mfg. Co. reikalais lankėsi "Sandaroje".

Dr. Puskunigis, Lietuvos Selpimo Draugijos pirmininkas iš Worcester, Mass. lankėsi "Sandaroje".

LIETUVAI GELBĖTI DRAUGIJOS BOSTONO SKYR. NO. 20 STOVIS. Rugsėjo 18 d. š. m. "Sandaros" ofise susirinkę skyriaus komiteto nariai ir keli nauji delegatai bei delegatės prisiūsti nuo draugijų apsarvė LGD. Bost. Sk. No. 20 stov.

Komiteto pranešta, kad pradėjus organizuoti skyrių ir pradėjus veikimą — po pirmų prakalbų, Bostone lietuvių gyvenime išplaukęs naujas sumanymas butent Bostono Komitetas pradėjęs veikimą darant vajų per nekuri laiką rinkti aukas ir staciškai siūsti Lietuvon ir todėl LGD. Skyriaus darbas šiuo tarpu lieka kaip ir nustumtas šalin. Gi šiuo tarpu kar Bostone pasitaikęs policijos streikas su riaušėmis trukdo darba taip kad net du kartu šaukti susirinkimai negalėję įvykti iš priežasties nedaleidimo susirinkti.

Nutarta.

1. Lietuvai Gelbėti Draugijos veikimas yra labai savo vietoje ir todėl Bostono lietuviams yra reikalinga skyriaus veikimas plėsti plačiai įvairiais budais.

2. Visai artimoj ateityje šaukti visų skyriaus patapusių narių ir draugijų prisiūnciamų delegatų susirinkimą. (Laikas susirinkimui sulg nuožiūros komiteto; sušaukimas per spaudą).

3. Šiuo tarpu prirašinėti nartus pamant metinės mokesties \$2. Išduodant jiems kvitas.

4. Esanti surinkti pinigai tuojau išsiūsti Centralei Valdybai.

5. Užvesti Skyriaus veikimo knygas. Nariai ir Atskaita.

Sulgy užsimokėjimo narystės mokestių yra 38 nariai ir vieno auka 25 centai.

Nariai užsimokėję: K. Žibikas \$5., A. Klimarauškas \$4., Po \$2.: S. Jankauskas, S. Norkunas, K. Sirbikas, J. Palionis, S. Mockus, J. Kerdiejus, K. Ambrozus, K. Pratas, B. J. Pečiulis, V. Račkauskas, A. Butaitis, K. Jurgelionas, J. Palaima, P. Stanis, L. Stasiulis, K. Vileišis, A. Akovičius, J. Bakutis, J. Genevičius, V. Našlėnas, A. Aleksionas, M. Gaina, J. Skeitis, A. Lenčiauskas, V. Jankauskas, P. Daukantas, P. Apšėga, P. Rupkelis, Z. Bandzevičius, F. J. Bagocius, J. Pranaitis, J. Lutka, K. Sungaila, J. Kazmauskas, B. Kazmauskienė, J. Pečiulis; 25 centus aukavo A. Taunis.

Viso įeigų \$81.25.

Padarytos išlaidos:

Telegramuota Centrai, kad ant prakalbų laiko prisiūstų ženklus. Telegrama apsejo 74 c. Prakalbas rengiant už salę užmokėta \$12; už padarymą plakatų \$3.50. Viso \$16.24.

Įeigo \$81.25
Išlaidos 16.24
Lieka \$65.01
Šie \$65.01 pinigai išsiūnciami Centran. SKYRIAUS KOMITETAS.

Aukos Lietuvai.

Rugpjūčio 31, 1919, So. Bostono teismo salėje lietuvių masiniame mitinge aukavo pasiūntimui tiesiog Lietuvos valdžiai į Kauną šie žmonės:

Kavaliauskas \$200.00 (pasizadėjo \$300.00).
Ivaškevičius Ant. \$100;
Sokas Juozapas \$50.00;
Radzevičius \$38.50;

Ro \$25.00: Venis Mikolas, Kaminskas Ignas, Venis Jonas, Račkauskas Vincas, Jurgelionas K., (pasizadėjo čėverykų už \$75.00);
Mažeika Jonas \$16.00;

Jocis Albinas ir Mikalionienė Marijona po \$15.00.

Po \$11.00: Neviera Adolfas, Stomis Petras, Cervokas Jonas;

Po \$10.00: Varaitis Jokubas, Bujas Stanislovas, Lencauskas Kaz. Kirkutis Mikolas (pasizadėjo \$40.) Ausevičius Pijūšas, Petrauskas Mik. Hermanavičius Ant. Tuleikis Justinas, Bałukonis Vincas, Zolis Juoz. Ventukevičius L. Švagždys Kaz. Einingis Juoz. Maneikis Steponas, Šikiotis Juoz. Panevėžius Dom. Masevičius Stasys, Son-

galienė Ona, Petrauskas Povilas, Tupka Antanas, Svelstis

Juoz. Matulevičius Juoz. Pašakarnis Kast., Overka Antanas, Einikis Juoz., Teper Marcijonas, Songaila Stasys, Sterlingas Pranas, Pernovas Boleslovas; Dziedulionis Vin. \$8.00;

Po \$5.00: Januškevičius P. Matulis Ant., Grigaliūnas A. Zilinskienė Marijona, Kuderauskas Mart., Pratas Kaz., Bolys Petras, Kudzevičius Jokubas, Račkauskas Jonas, Maculaitis Vincas, Luinis Julijonas, Jurkonis Bron., Palionis Jonas, Rupkelis Pranas, Zupkauskas Juoz., Valantienė Marijona, Pašakarnis Kaz., Jocis Povilas, Kubiliūnas Povilas;

Sigaila Kaz. \$3.
Po \$2.00: Glebnas Petras, Kaspars Jonas, Grigas Petras, Stepan B.; Kazmauskas J. Tamilaitis \$1.25.

Su smulkiais pinigais \$1141.35. M. E. Roman.

P. S. — Šį aukautojų surašą talpiname taip, kaip mums pridavė ponis M. E. Roman. — "Sand." Red.

KONCERTAS

J. BUTĖNO

Įvyks Subatoje, 27 Rugsėjo (Sept.) 1919 m. Lietuvių Salėje kampas E ir Silver Sts, So. Boston, Mass. Pradžia 7:30 vakare.

Kitas garsus daininkas JULIUS KRASNICKAS, Baritonas, pasižymėjęs puikiu savo balsu New Yorke, pasirodys pirmą syk Bostone ant scenos.

JULIUS KRASNICKAS.

F. MORKUS, Bass-Baritonas mokinas New England Konservatorijoje, pirmą syk dainuos solo.

Miss. L. GANNON New England Konservatorijos studentė Pianu skambins.

Dainuos M. JABLONSKAITĖ, soprano iš Worcester ir K. MENKELUNAITĖ, soprano iš Brooklyno.

Zodžiu, koncertas bus pilnai turtingas, todėl nė vienas nepraleiskite progos ir visi atsilankykite į šį koncertą.

Kviečia KOMITETAS.

REIKALINGAS

Iš So. Bostono, jaunas vyras nuo 16 iki 30 metų amžiaus, dirbti Agenturos ofise. Valandos gali būti įvairios; galima dirbti visą laiką arba nuo po pietų iki 9 val. vakare. Darbas lengvas ir švarus ir yra gera proga išmokti biznio. Todėl rašykite laisvą kuogreičiausiai su atsakymais ant sekančių klausimų: Kiek senuome? Kuom užsijemi? Dirbi ar ne? Už kokią algą pradėtum dirbti ir kokiomis valandomis? Gali atsikreipti bile kas tik norėtum dirbti ir mokintis angliškos kalbos ir biznio. Adresuokit: P.O. Box 12, S. Boston, Mass. (40).

DR. J. JONIKAITIS

Chirurgas ir Gydytojas

495 E. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Valandos:

Nuo 9 iki 11-tos iš ryto

Nuo 7 iki 9 vakare.

Liberty Bondsus priima už pilnus \$50 dolerių.

L. A. B-vės atstovas,

P. Bartkevičia,

877 Cambridge st.,

E. Cambridge, Mass.

PARSIDUODA FARMA.

80 alrų žemės. Labai puiki vieta, arti miestelio. Jeigu kas nori tai aš sutinku mainyti ant namo bile kokiam dideliame mieste. Adresuokit:

B. STELNIONIS,

BOX 41,

Peacock, Mich. (42)

Nusipirk Mosties

TAI BUSI GRAZUS! Ją išdirba Mentholat Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mosėia per kelis vakarus, o padarys veidą tyru ir skaisėiu baltu. Toji mostis išima plėtnus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dėžutės 50 c. ir \$1. Pinigus gali siūsti ir stampomis.

J. RIMKUS

P. O. BOX 36, Holbrook, Mass.

Tel. Richmond 2957-M.

Dr. David W. Rosen

Gydo visokias ligas,

chroniškas ir slaptas

vyrų ir moterų ligas.

Valandos: nuo 8 ryto iki 8 vakare.

321 Hanover st.,

Boston, Mass.

KA JUS PASAKYSITE ANT TO?

Visokių prekių kainos eina augštyn, bet pas mus dar galite nusipirkti už seną kainą čėverykus lietuvių dirbtuvės

Progress Shoe Mfg. Co. Sa kau už seną, bet dar gausit pigiaus ant 50 centų, kurie iškirps šią kuponą ir išpildys.

Iškirpk šią kuponą ir atnešk krautuvėn C. P. Yurgelun, 377 Broadway, So. Boston,

Perkant čėverykus lietuvių dirbtuvės bus atrokuota 50 centų. Šitas kuponas yra geras iki Spal. 15 d. 1919.

Vardas Adresas

Pas mus galite nusipirkti gražią skrybelę po naujas madais padaryta. Užprašom visus vyrus jaunus ir senus.

RAKANDAI.

Užlaikom Pečius, Lovas, Kam modes, Karpetus, Matrasus, Stalus, Krėslus, Siuvamas Mašinas, Grafononus ir lietuviškus rekordus.

C. P. YURGELUN,

377 Broadway,

So. Boston, Mass.

Lietuviu aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių šaknių lietuviškų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždyka.

H. CABITT,

100 SALEM ST.,

BOSTON, MASS.

Kiekvienas kuris rengia baksą siuntimui į Lietuvą pažystamiems ir giminėms privalo skaityti sekančius nurodymus:

Kaip Sutaisyti Siuntimui Baksus.

1. Parašyk į Lithuanian American Trading Co., 6 W. 48-th St., New York City, ir gausi siuntimui reikalingas bilas ir ženklelius, kurie tik reikalingi. Prašyk po vieną visų kiekvienam baksui, kurį manai siūsti. Už tai nieko nereikia mokėti.
2. Bakso didumas turi būti 3 pėdos ilgumo. 2 pėdos platumo ir 2 pėdos augštumo iš lauko mieruojant. (Jokių kitokio didumo baksų negalima siūsti be perkrovimo). Baksas turi būti padarytas iš lentų 1/2 arba trijų ketv. colio storumo.
3. Iškllok bakso vidų plonu aliejiniu audeklu—klejonka (panašų į tą, kuris vartojamas stalą užtiesti).
4. Dėk į bakso drabužius, čėverykus ir visokius maisto dalykus, tik nedėk taukų, mėsos ir kvietinių miltų. Tų dalykų negalima dėti delto, kad baksų, kuriuose yra vyriausybės neperžiūrėtos mėsos arba taukų, valdžia neišleis išsiūsti. Kvietiniai miltai yra uždrausta išsiūsti ir užrubežį.
5. Baksą pilnai pripildyk, taip kad sudėti daiktai nesikratytų ir neslankiotų.
6. Užkalęs viršų, apkal apsukęs blėka ar vėla bakso aplinkui, taip kad kuri nors lentelė nepasiluosuotų.
7. Atydžiai ir gražiai išpildyk du rašteliu, kuriuos mes prisiūnciame, ir prikljuok ant bakso patogioje vietoje. Numerius, kurie randasi ant tų raštelų, taip pat parašyk ant bakso, netoli prikljuotų raštelių.
8. Už ekspresą arba už freitų vežimą pats apmokėk iki New Yorke.
9. Neuzmiršk išpildyti visas tris (baltą, rausvą ir geltoną) siuntimo blanką ir visas tris išsiūsk tuojau sykiu su money orderiu ar čekiu už siuntimą į Lietuvą, apsaugą, pristatymą Lietuvoje į vietą ir p. Jei per apsirikimą prisiūstumei per daug pinigų, kas atliks, bus sugražinta. Jei neužteks, mes turėsime siūsti bilą, kad primokėtumei. Prašome teisingai apskaitliuoti, kad nereikėtų mums bereikalo laiko gaisinti. Siūsk 14 centų už kiekvieną svarą pilnai pridėto bakso.
10. Mes priimsime ir mažus baksukus arba ir rišulius—bundulius, bet juos turėsime perkrauti į baksus prieš siuntimą per marias. Jei nori tokius rišulius siūsti, taip pat paženklink, kaip ir baksus, bet prisiūsk po 18 centų už kiekvieną svarą iškaščiams.
11. Rašyk čekį ar money orderį vardu Lithuanian American Trading Co.
12. Adresuok laiškus ir siuntinius:

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.

6 West 48-th Street, New York, N. Y.

Rekomenduojam, kad dėti drabužius ir čėverykus į baksus kuriuos norite siūsti. Nešiotos drapanos yra reikalingos Lietuvoj, ir turi didesnę vertę už naujas Suvienuytose Valstijose.